കല്യാണസൌഗന്ധികം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

(മൂന്നാം ഫാറത്തിലേക്ക്)

വ്യാഖ്യാതാ,
വിദ്വാൻ സി. ഐ. ഗോപാലപിള്ള, ബി. ഏ.,

പ്രകാശകൻ
പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള,
വി. വി. ബുക്ക് ഡിപ്പോ—ചാല,
തിരുവനന്തപുരം.

കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാരാൽ എഴുതപ്പെട്ട

കല്യാണസൗഗന്ധികം

ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ.

വ്യാഖ്യാതാ,

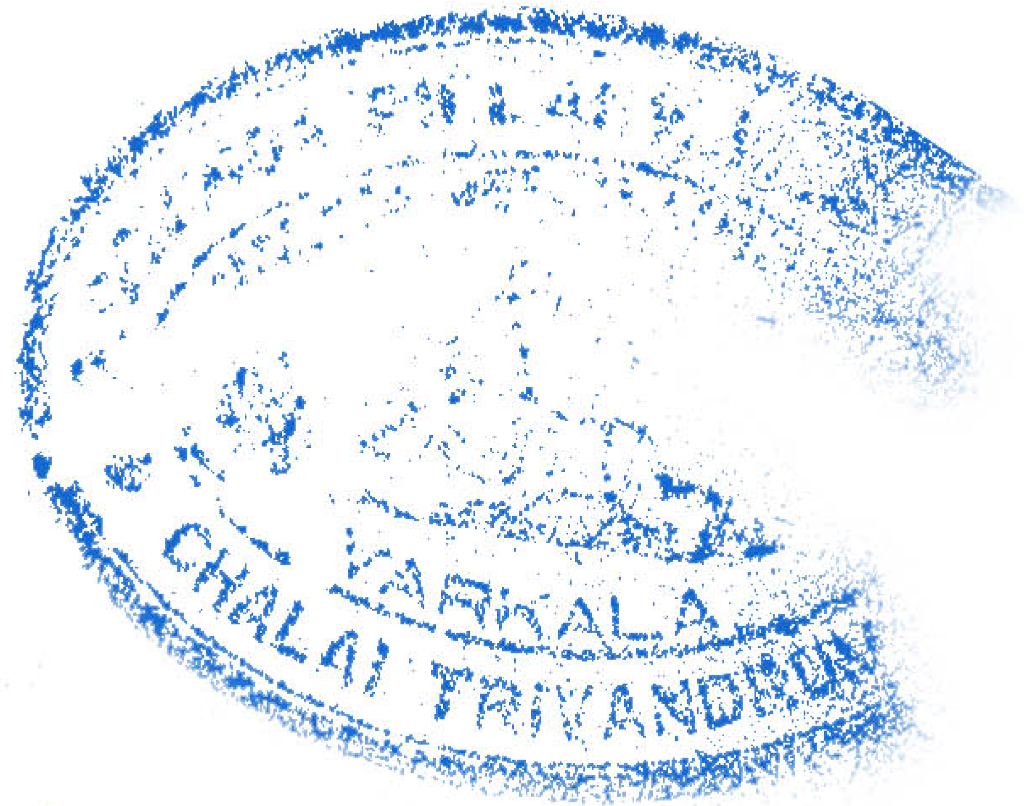
വിദ്വാൻ സി. ഐ. ഗോപാലപിള്ള, ബി. ഏ.

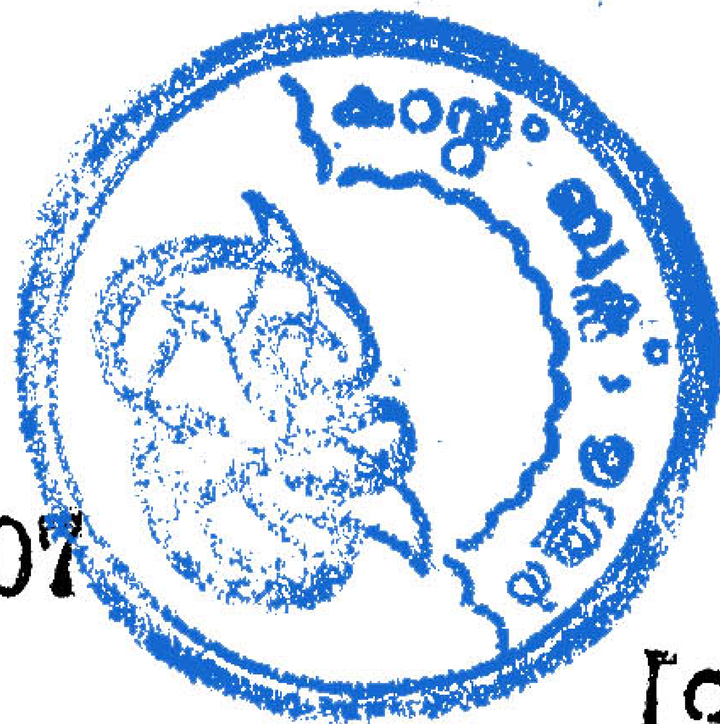
പ്രകാശകൻ

പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള,

വി. വി. ബുക്ക് ഡിപ്പോ—ചാല,

തിരുവനന്തപുരം.

1107

[വില ചക്രം 6.

"Raghava Vilasom" T. P. & P. Press,—Trivandrum.

തിരുവനന്തപുരം ചാലയിൽ
വി. വി. ബുക്ക് ഡിപ്പോ ഉടമസ്ഥനുവേണ്ടി
"രാഘവവിലാസം" പ്രസ്സിൽ അച്ചടിച്ചതു
ഒന്നാം പതിപ്പു കാപ്പി 1000.

അവതാരിക.

തുള്ളൽപ്പാട്ടു്. എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലത്തിനുശേഷം ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ഒരു പ്രധാനവിശേഷമാണു തുള്ളൽപാട്ടു്. ഇതിന്റെ ജനയിതാവു് കലക്കത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരാകുന്നു. ഓട്ടൻ, ശീതങ്കൻ, പറയൻ എന്നു തുള്ളൽപ്പാട്ടു മൂന്നുതരത്തിലുണ്ടു്. ദ്രുതഗതിയിൽ ചൊല്ലുന്നതു ഓട്ടനും, അതിലും സാവധാനരീതിയിൽ ചൊല്ലുന്നതു ശീതങ്കനും, ഏറ്റവും പതിഞ്ഞമട്ടിൽ പാടുന്നതു പറയനും എന്നു മാത്രമെ ഇവ തങ്ങളിൽ വ്യത്യാസമുള്ളു. കല്യാണസൌഗന്ധികം ശീതങ്കൻ മട്ടിലുള്ള തുള്ളലാകുന്നു.

കവിയുടെ ജീവചരിത്രസംക്ഷേപം. തുള്ളൽപ്പാട്ടിന്റെ നിർമ്മാതാവായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ മലബാറിൽ കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തു ജനിച്ചു. തിരുവിതാംകൂറിൽ ഏറ്റുമാനൂർ താലൂക്കിലെ കിടങ്ങൂർ എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള ഒരു നമ്പൂതിരിയാണു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ. അച്ഛനോടുകൂടി ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ കിടങ്ങൂർക്കുപോന്നു. നമ്പ്യാരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം ബാല്യത്തിൽ തന്നെ ഭംഗിയായി നടന്നു. വന്ദിക്കാട്ടു ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പാണു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുരു. "വന്ദികാരണ്യമാം മന്ദിരേവാഴുന്ന മന്ദാരദാരുവാം ബാലരവി" എന്നു കല്യാണസൌഗന്ധികത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു ഈ ഗുരുവിനെപ്പറ്റിയാണു്. കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തെപ്പറ്റിയും ഈ കൃതിയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കുറെനാൾകഴിഞ്ഞു നമ്പ്യാർ അമ്പലപ്പുഴ രാജാവായ ദേവനാരായണനെ ആശ്രയിച്ചുപാർത്തു. അക്കാലത്താണു കല്യാണസൌഗന്ധികം എഴുതിയതെന്നുള്ളതിന്റെ പല തെളിവുകളും ഈ കൃതിയി

ൽ കാണുന്നു. തകഴിയിൽ ശാസ്താവിനെയും, അമ്പലപ്പുഴ ശ്രീകൃഷ്ണസ്വാമിയെയും ഇതിൽ സ്തുതിച്ചിട്ടുള്ളതു നോക്കുക. അമ്പലപ്പുഴരാജ്യം മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവു പിടിച്ചടക്കിയപ്പോൾ നമ്പ്യാർ തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കു പാർപ്പു മാററുകയും വഞ്ചിരാജാവിന്റെ ആശ്രിതനായി കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞുകൂടുകയും ചെയ്തു ഒടുക്കം വാർദ്ധക്യത്തോടുകൂടി ധർമ്മരാജാവിന്റെ അനുവാദപ്രകാരം അമ്പലപ്പുഴയ്ക്കു തിരിച്ചുപോന്നു് അവിടെ വച്ചു കാലധർമ്മം പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം തുള്ളൽപ്പാട്ടുകളായും അല്ലാതെയും ഒട്ടുവളരെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

തുള്ളലിന്റെ ഉത്ഭവം. അമ്പലപ്പുഴ ക്ഷേത്രത്തിൽ കൂത്തു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ചാക്യാരെ സഹായിപ്പാൻ നമ്പ്യാർ മിഴാവുകൊട്ടുന്ന പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം നമ്പ്യാർ ഉറക്കംതൂങ്ങിപ്പോയതിനാൽ ചാക്യാർ കൂത്തുപറയുന്നകൂട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ കണക്കിലധികം ശകാരിച്ചു. ഇതിങ്കൽ കുപിതനായിത്തീൎന്ന നമ്പ്യാർ ചാക്യാരോടുള്ള പക വീട്ടുവാൻവേണ്ടി കുരുത്തോലയും പാളയും വച്ചു കെട്ടി പിറെറദിവസം മുതൽ അമ്പലത്തിൽ തുള്ളിത്തുടങ്ങി. ഈ പുതിയ വിനോദം ജനങ്ങളെ അത്യധികം ആകർഷിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. പാട്ടും, മേളവും, കൈയും, കലാശവും, വേഷവും, ഭാഷയും എല്ലാം ഒത്തുചേൎന്നിരുന്നതിനാൽ ജനങ്ങൾക്കു അവരവരുടെ വാസനയ്ക്കനുരൂപമായി രസിക്കാൻ തുള്ളൽപ്പാട്ടു് സൌകര്യം നൽകി. അന്നു മുതൽ കൂത്തിന്റെ പ്രചാരം കുറഞ്ഞുപോയതിനാൽ കണ്ഠനായിത്തീൎന്ന ചാക്യാരുടെ അപേക്ഷപ്രകാരം അമ്പലപ്പുഴക്ഷേത്രത്തിൽമാത്രം തുള്ളൽ നടത്തിക്കൂടെന്നൊരു കല്പന രാജാവിൽനിന്നും പുറപ്പെടാനിടയായി. ഇങ്ങനെ ഒരു വഴക്കിൽനിന്നു നി

ന്നം ഉത്ഭവിച്ച സാഹിത്യശാഖയാണ് തുള്ളൽപ്പാട്ട എന്നു കണ്ണുമടച്ചുവിശ്വസിക്കാൻ നമുക്കു നിവൃത്തിയില്ല. ബാല്യത്തിൽ തന്നെ നമ്പ്യാർ അസാമാന്യമായ കവിതാവാസനയുള്ള ആളായിരുന്നു. ഉറച്ചപാണ്ഡിത്യാക്രടി അദ്ദേഹത്തിനു സിദ്ധിച്ചപ്പോഠം അദ്ദേഹത്തിൻെറ കവിതാചൈതന്യം ഒതുക്കിയാൽ ഒതുങ്ങാത്ത മട്ടിലായി. ചുററുമുള്ള സംഭവങ്ങഠം കണ്ടും കേട്ടും അനുഭവിച്ചും അദ്ദേഹത്തിൻെറ ഹൃദയം ആശയപരിപൂർണ്ണമായിരുന്നതിനാൽ ആ വക ആശയങ്ങളുടെ ബഹിർഗ്ഗമനത്തിനു ഒരു മാർഗ്ഗം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ വഴക്കുണ്ടായതു" ശിശാപമുപകാരം" എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ ഈ ശണ്ഠ നമ്പ്യാരെ സ്വതന്ത്രമായ കവിതാനിർമ്മിതിയിലേയ്ക്കു പ്രേരിപ്പിക്കയും കേരളഭാഷ ഭാഗ്യവതിയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു.

തുള്ളലിൽ നമ്പ്യാർ പുത്തനായി ഒരു രീതിയും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല; കേരളത്തിൽ പണ്ടേ നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന പലവിധം പാട്ടുകളുടെ വൃത്തങ്ങളെ സ്വീകരിച്ചു് അവിടവിടെ ചിലചില്ലറ പരിഷ്കാരങ്ങഠം വരുത്തുകയേ ചെയ്തിട്ടുള്ളു. കിളിപ്പാട്ടുവൃത്തങ്ങളെല്ലാം തന്നെ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഓട്ടൻ തുള്ളൽ വൃത്തം ഭഷാചമ്പുകളിലെ ഗദ്യരീതിതന്നെയാണ്. ഇതുപോലെ തന്നെ ശീതങ്കനിലേയും പറയനിലേയും വൃത്തങ്ങളും മുമ്പു നടപ്പുണ്ടായിരുന്നവയാണ്, എന്നാൽ ഈ പഴയ ചരക്കുകഠംക്കെല്ലാം അദ്ദേഹം തൻെറ മനോധർമ്മവിലാസത്താൽ നവമായ തേജസ്സും ഓജസ്സും നൽകിയെന്നു സമ്മതിച്ചേ തീരു.

നമ്പ്യാരുടെ കവിതാ രീതി. പണ്ഡിതന്മാരെ ആഹ്ളാദിപ്പിക്കുകയെന്ന ഗൌരവാവഹമായ സാഹിത്യനയമല്ല നമ്പ്യാർ തുള്ളൽ നിർമ്മിതിയിൽ സ്വീകരിച്ചതു്. ആംഗ്യംകൊണ്ടും ഭാ

വം കൊണ്ടും പാട്ടുകൊണ്ടും സാമാന്യ ജനതയെ സല്ക്കരിക്കണ മെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ താല്പര്യം. ശ്രോതാക്കളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും യോദ്ധാക്കളായ നായന്മാരായിരുന്നതിനാൽ പാണ്ഡിത്യപേടകം അവരുടെ മുമ്പിൽ തുറന്നുവെച്ചാൽ ചരക്കുവിററഴിയുകയില്ലെന്നു സൂക്ഷ്മജ്ഞനായ നമ്പ്യാരുടെ മനസ്സിലാവുകയാൽ പാമരന്മാർക്കുപോലും മനസ്സിലാകത്തക്കവിധത്തിൽ ലളിതമായ ഒരുഭാഷാ രീതിയെത്തന്നെ അദ്ദേഹം അംഗീകരിച്ചു. പുരാണകഥകൾ കേൾക്കാൻ കേരളീയർ പണ്ടേ തല്പരന്മാരാണ്. തന്നിമിത്തം ആവക കഥകളെത്തന്നെ നമ്പ്യാരും കവിതക്കു വിഷയമായി സ്വീകരിച്ചു. എന്നാൽ കഥാകഥനത്തിൽ തന്മയത്വം വരുത്താൻ വേണ്ടി സ്വർഗ്ഗത്തെയോ നരകത്തെയോ രാജധാനികളെയോ വർണ്ണിക്കുമ്പോളെല്ലാം അമ്പലപ്പുഴ രാജ്യത്തിന്റെ അഥവാ കേരളരാജ്യത്തിന്റെ ചിത്രംതന്നെയാണ് അദ്ദേഹം വരച്ചു കാണിച്ചത്. നായന്മാരുടെ ദുരാചാരങ്ങളേയും മററു സമുദായക്കാരുടെ ദൂഷ്യങ്ങളേയും കഥയ്ക്കിടയിൽ കൂട്ടിയിണക്കി ആവക ന്യൂനതകളെപ്പററി വെറുപ്പുണ്ടാക്കി ജനങ്ങളെ നന്നാക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതു് മനഃപൂർവമായ ഒരു സമുദായ പരിഷ്കരണയത്നമായിരുന്നു എന്നുവിചാരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും ജനങ്ങൾക്കു ദുരാചാരങ്ങളിൽ നിന്നും അകലുന്നതിനു ഇതു് ക്രമേണ സഹായമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടാവുമെന്നു പറയാവുന്നതാണ്.

പാമരന്മാരെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു രസിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടി നമ്പ്യാർ സ്വീകരിച്ച മറെറാരു തന്ത്രം സംഭവങ്ങളെ സുദീർഘം വിവരിക്കുകയെന്നതാണ്. ഒരു സാധാരണ കവി ഒരുവരിയിൽ പറയുന്നകയ്യും നമ്പ്യാർ ചിലപ്പോൾ നൂറു വരികൾ കൊണ്ടായിരിക്കും അവസാനിപ്പിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹം ഒരു മിതഭാഷിയല്ല, എത്ര പറഞ്ഞാലും തൃപ്തിവരാത്ത ഒരു സരസനാണ്, കല്യാണസൌ

ഗന്ധികത്തിൽ ഭീമന്റെ വനപ്രവേശവും ഹനുമാനുമായുള്ള തർക്കവും എത്രത്തോളം നീട്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നു നോക്കുക. കാട്ടിലെ വേടന്മാർ പെട്ടെന്നു നായന്മാരായി പരിണമിക്കുകയും നായന്മാരുടെ ചില കുടുംബകലഹങ്ങൾ അവരുടെ വാക്കുകളിൽ അടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നതു കാണാം ഈ തന്ത്രങ്ങൾനിമിത്തം തുള്ളൽപ്പാട്ടുകൾക്കു കേരളത്തിൽ സാർവത്രികമായ പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള കാര്യം സ്മരണീയമാകുന്നു.

തുള്ളൽ ദൃശ്യകലയും ശ്രാവ്യകലയും കൂടി യോജിച്ച ഒരു പ്രസ്ഥാനമാകയാൽ വേഷവിധാനങ്ങളും ആംഗ്യവും പോലെ തന്നെ ശബ്ദഭംഗിയും സമ്പാദിപ്പാൻ നമ്പ്യാർ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രാസപ്രയോഗത്തിൽ അദ്ദേഹത്തോടു കിടനില്ക്കുന്ന മലയാളകവികൾ വല്ലവരുമുണ്ടെങ്കിൽ അതു ഉണ്ണായിവാര്യർ മാത്രമാകുന്നു. ഓരോ അക്ഷരംതന്നെ ആവർത്തിച്ചു അനേകം വരികൾ എഴുതാൻ നമ്പ്യാർക്കു തരിമ്പും കൂസലില്ല. ഭീമന്റെ ഗദാഘാതമേററു വനവൃക്ഷങ്ങൾ പതിക്കുന്നതുംമൃഗങ്ങൾ ഓടുന്നതും മററും വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ നോക്കുക ഈ ശബ്ദഭംഗി തുള്ളലിന്റെ ആകർഷണീയതയെ വളരെ വളരെ വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരിഹാസകവനത്തിൽ നമ്പ്യാരെ ജയിക്കുന്ന കവികൾ കേരളത്തിൽ അദ്യാപി ഉണ്ടായിട്ടില്ല. നമ്പൂരിമാരോടുള്ള സംസർഗ്ഗത്താൽ അദ്ദേഹം ചെറുപ്പത്തിലെ തന്നെ സമ്പാദിച്ച ഫലിതപ്രയോഗം കാലാന്തരത്തിൽ ഒരു തീക്ഷ്ണായുധമായിത്തീർന്നു. രസമില്ലാത്തവരെ ഉഗ്രവാക്ശൂലത്താൽ ഹിംസിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു മടിയുമില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫലിതങ്ങൾ പലപ്പോഴും അതിരു കടന്ന നിലയിൽ എത്തിയതായും അശ്ലീലഭൂയിഷ്ഠമായും കാണപ്പെടുന്നു. ഇതു ഉൽകൃഷ്ടാശയങ്ങളുള്ള ഒരു കവിക്കു യോജിച്ച ലക്ഷണമായി കരുതാൻ പ്രയാസമുണ്ടു എന്നിരുന്നാ

ല്ല. ആരെയും ചിരിച്ചു മണ്ണുകപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സാമത്ഥ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫലിതത്തിനുണ്ടെന്നുള്ളതു നിർവിവാദമാകുന്നു

സന്ദർഭാനുസരണം കവിതയുടെ രീതിയിൽ ഗാംഭീര്യം വരുത്താൻ നമ്പ്യാൎക്കു യാതൊരു വിഷമവുമില്ല. ഭീമഹനുമൽ സംവാദത്തിന്റെ സാധാരണത്വവും അനന്തരം സംഭവിക്കുന്ന ഹനുമൽ സ്വരൂപപ്രദർശനത്തിന്റെ ഗാംഭീര്യവും നോക്കുക. സാഹിത്യമർമ്മജ്ഞനും ഇംഗിതജ്ഞനും ആയ ഒരു കവിക്കല്ലാതെ ഈ സാമത്ഥ്യം കാണുന്നതല്ല. ഈ ഗുണം നമ്പ്യാരുടെ എല്ലാ കൃതികളിലും സവിശേഷം ശോഭിക്കുന്നു.

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു ചില ലോകോക്തികൾ തട്ടിവിടുന്നതും നമ്പ്യാരുടെ ഒരു സ്വഭാവമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതവിമർശങ്ങൾ പലതും പഴഞ്ചൊല്ലുകളായിത്തീൎന്നിട്ടുണ്ടു്, കല്യാണസൌഗന്ധികത്തിൽനിന്നും ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ താഴെ കാണിക്കുന്നു

1. പഞ്ചസാരപ്പൊടിയേററം ചെലുത്തിയാൽ
   നെഞ്ചകത്തങ്ങുരുചിയും കുറഞ്ഞുപോം
2. പഥ്യമല്ലെങ്കിൽ പറഞ്ഞതുമില്ല ഞാൻ.
3. വീട്ടിലുണ്ടെങ്കിൽ വിരുന്നുപോവുംകിട്ടു
   മൂട്ടിലും കിട്ടാദരിദ്രനെന്നോർക്കണം.
4. അച്ചിക്കു ദാസ്യപ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നവൻ
   കൊച്ചിക്കു പോയങ്ങു തൊപ്പിയിട്ടീടണം.
5. നാലുപേർ കേട്ടാൽ നിരക്കാത്തവസ്തുവി
   വാലുള്ള വാനരന്മാർക്കും ചിതംവരാ
6. ക്രൂരൻമരിച്ചെന്നാൽ ഗോപുരം കുത്തുമോ.

കല്യാണസൌഗന്ധികം കഥ. പാണ്ഡവന്മാർ പാഞ്ചാലീസമേതം കാട്ടിൽ നടക്കുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം അതിസുഗന്ധ

മുള്ള ഒരു പുഷ്പം കാണ്മാൻ പാഞ്ചാലിക്കിടവരികയും അനന്തരം കുറെപ്പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുവരണമെന്നു അവൾ ഭീമനോടപേക്ഷിക്കയുംചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഉടൻ ഗദാധാരിയായി വടക്കെ ദിക്കിലേയ്ക്കുപുറപ്പെട്ടു. വഴിക്കു പല കാടുകളിലും സഞ്ചരിച്ച് ഒടുക്കം ഗന്ധമാദനപർവതത്തിന്റെ താഴ്വരയിലുള്ള കദളീവനത്തിലെത്തി. അവിടെയാണു അഞ്ജനാപുത്രനും ശ്രീരാമഭൃത്യനുമായ ഹനുമാന്റെ വാസം. ഉദ്ധതനായ ഭീമന്റെ വരവറിഞ്ഞു് ഹനുമാൻ അനുജന്റെ ബലം ഒന്നു പരീക്ഷിക്കണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അദ്ദേഹം ഒരു വൃദ്ധവാനരന്റെ വേഷം ധരിച്ച് ജരാജീർണ്ണമായ ശരീരത്തോടുകൂടി ഭീമന്റെ വഴിയിൽചെന്നു കിടക്കുന്നു. വാനരത്താനോടു മാറിക്കിടപ്പാൻ ഭീമൻ പറഞ്ഞതു ഹനുമാൻ വകവെച്ചില്ല. അതിനാൽ ഹനുമാന്റെ വാൽ നീക്കിമാററുന്നതിനായി ഭീമൻ തന്റെ ഗദയെ അലക്ഷ്യമായി ഉപയോഗിച്ചു. എന്നാൽ വാൽ ലേശംപോലും ഇളകാത്തതുകണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പരിഭ്രമിച്ചുപോയി. ഉടനെ ഭീമൻ ആ വൃദ്ധവാനരനെ ശകാരിച്ചു ചണ്ഡയുദ്ധത്തിനായി ക്ഷണിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം സ്വന്തരൂപം കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയും ഭീമൻ ജ്യേഷ്ഠനെ നമസ്കരിച്ചു അനുഗ്രഹംവാങ്ങി പുഷ്പാഹരണത്തിനായി ഹനുമാന്റെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം അളകാപുരിയിലേയ്ക്കു പോകയുംചെയ്തു. കുബേരന്റെ ഉദ്യാനസരസ്സിൽ നിൽക്കുന്നു കൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾ പറിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഭീമനു പലരോടും യുദ്ധംചെയ്യേണ്ടിവന്നു അതിലെല്ലാം വിജയംനേടി അദ്ദേഹം ധാരാളം പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നുപാഞ്ചാലിയ്ക്കുകൊടുത്തു അവളെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു.

കഥാപാത്രങ്ങൾ. ഭീമന്റെ അഹങ്കാരശമനമാണ് ഈ കഥയിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രധാന തത്വം. ആലോചനകൂടാതെ അഹങ്കാരത്തോടുകൂടി ഏതു കാര്യത്തിലും ചെന്നു ചാടുന്ന

ഷർക്ക നല്ല തട്ടുകിട്ടുമ്പോൾ മയ്യാദപഠിക്കുമെന്നു നമുക്കു ഇതിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാം. "പെണ്ണിന്റെ ചൊൽകേട്ടു ചാടിപ്പുറപ്പെട്ട പൊണ്ണൻ മഹാഭോഷനല്ലോ മഹാജളൻ" എന്നു പാഞ്ചാലി ഭീമനെപ്പററി ആദ്യമെ പറയുന്നതു ഭീമന്റെ സാക്ഷാൽ സ്വഭാവത്തിന്റെ ഒരംശം തന്നെയാകുന്നു.

"സ്വൈരാഹങ്കാര ഗംഭീരപൂരുഷൻ" എന്നു കവി ഭീമനെപ്പററി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിന്റെ മറെറാരംശം സ്പഷ്ടമാകുന്നു. ഹനുമാന്റെ വിനയവും ആത്മബലബോധവും, നയോപായവും ശ്രീരാമഭക്തിയും ഈ കഥയിൽ മനോഹരമായി പ്രതിബിംബിക്കുന്നുണ്ടു്. പാഞ്ചാലി സാധാരണ സ്ത്രീകളെപ്പോലെ ഭർത്താവിനെ അഭീഷ്ടദാനത്തിനു പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ഒടുക്കം തനിക്കു കുററം വരരുതെന്നു വിചാരിച്ചു സൂത്രത്തിൽ ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ നോക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ഭീമൻ സഗർവം പത്നിയെ പ്രീണിപ്പിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാകുന്നു. ഇതുതന്നെയാണു പാഞ്ചാലിയുടെ ലാക്കു്. ഭീമൻ അവളെ വാത്സല്യപൂർവം ഭത്സിച്ചിട്ടു യാത്രയാകുമ്പോൾ അവൾ നിശ്ചയമായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വക ... ഒന്നു ശ്രദ്ധമായി വിചാരിച്ചിരിക്കണം.

ഉപസംഹാരം. കല്യാണ സൌഗന്ധികം നമ്പ്യാരുടെ ആദ്യത്തെ തുള്ളൽപ്പാട്ടാണെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഇതു് ഒരു മനോഹര കൃതിയാണെന്നുള്ളതിൽ രണ്ടു പക്ഷമുണ്ടാകാനിടയില്ല. കവിയുടെ അകൃത്രിമമായ വാസനാ വിശേഷവും അന്യാദൃശമായ ഭാവനാശക്തിയും നന്യൂനമായ പദപ്രവാഹവും സരസമാംവണ്ണം സമ്മേളിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രസ്തുത കൃതിയുടെ പഠനം സാഹിത്യകുതുകികളായ വിദ്യാത്ഥികൾക്കു് സർവഥാ അനുഗ്രഹപ്രദമാണെന്നുതന്നെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

കല്യാണസൌഗന്ധികം

ശീതങ്കൻതുള്ളൽ.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയെനമഃ

അവിഘ്നമസ്തു.

കുലഗിരിസമനായകുലയാനത്തലവന്റെ
കുലമെല്ലാമൊരുംപാടെ കൊലചെയ്യോരുമാകാന്തൻ
കുലുങ്ങാതെകരിവേഷംകലന്നാശുവിരവോടെ
മലമകൾപിടിയായിമലമുട്ടിൽകളിക്കുമ്പോൾ
മലർബാണംതറച്ചാശുമലതന്റെതടംതന്നിൽ
മലനാരിയെഴുന്നള്ളി പലനേരംരമിക്കുമ്പോൾ
ഉലകിന്റെ ശുഭകർമ്മഫലമാശുവരുത്തുവാൻ
അലസാതെപിറന്നാശുബാലനായിട്ടിരിക്കുന്ന
പരദൈവം ഗണനാഥൻ കലവിയോടടിയന്റെ
കല്മഷത്തെക്കളഞ്ഞാശു പലനേരംതുണയ്ക്കേണം
കലയേഹംനമസ്കാരം കലയേഹംനമസ്കാരം
കളവാണിസരസ്വതിതെളിവോടെമനക്കാമ്പിൽ
വിളയാടിക്കളിക്കേണംകളങ്കങ്ങളകറ്റേണം
കളികൾക്കുള്ളൊരുവിഘ്നംകളഞ്ഞെന്നെത്തുണയ്ക്കേണം
ഹരിഹരശിവനയ്യൻതിരുവടിയടിയന്റെ
മനതാരിൽപരിഭവമകലുവാൻതുണയ്ക്കേണം.

വാനോർനദീപുരേവാണരുളീടുന്ന
ദീനാനുകമ്പിയാംകൃഷ്ണൻതിരുവടി
ദീനംകളഞ്ഞെന്നെരക്ഷിച്ചുകൊള്ളണ
മാനന്ദമുള്ളിൽവളരെവളത്തണം

ചെമ്പകനാട്ടിന്നലങ്കാരഭൂതനാം
തമ്പുരാൻ ദേവനാരായണസ്വാമിയും
കമ്പംകളഞ്ഞെന്നെരക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം
കുമ്പിട്ടുന്നേനിന്നുനിൻപദാംഭോരുഹം
നന്ദികാരണ്യമാം മന്ദിരേവാഴുന്ന
മന്ദാരദാരുവാംബാലരവിയുടെ
നന്ദിവരുത്തുന്ന കണ്ടകരിക്കാവി
ലിന്ദുചൂഡപ്രിയെവന്ദേഭഗവതീ!
മന്ദമന്ദേതരംമന്ദതതീർത്തുടൻ
വന്നിസ്സഭതന്നിലൊന്നുവിലസണം
കിള്ളിക്കുറിശ്ശിയെന്നുള്ളപുരംതന്നി
ലുള്ളപരദൈവമുള്ളത്തിൽവന്നുടൻ
കള്ളങ്ങളാകവേതള്ളിപ്പുറംനീക്കി
വെള്ളത്തിരപോലെതള്ളിപ്പുറക്കുന്ന
വള്ളീസരസ്വതിവള്ളിദീർഘങ്ങളും
പുള്ളിവിസർഗ്ഗമെന്നുള്ളവകകൾക്കൊ
രെള്ളോളമിങ്ങൊരുകള്ളംവരാതെക
ണ്ടുള്ളിൽസദാതിരുവുള്ളംഭവിക്കണം
തുള്ളൽക്കളങ്ങളിൽപള്ളികൊള്ളേണമെ
ഭാഷയായിട്ടുചമയ്ക്കുന്നവാക്കുകൾ
ദോഷമകന്നുവരുത്തുവാൻദുർഘടം
ശേഷമുള്ളോരുകൾ കേട്ടുനമ്മെക്കൊണ്ടു
ദൂഷണംകെട്ടിച്ചമയ്ക്കാനടക്കയാൽ
ഭോഷനായുള്ളോരെനിക്കകനക്കവേ
ദൂഷണമെന്നുമനസ്സിലുറയ്ക്കുന്നു
ഏറ്റെത്തുടങ്ങിയാലൊന്നുംഫലംവരാ
വാറില്ലവാക്കിനിന്നെല്ലാവരുമിനി
ക്രൂരുള്ളവർക്കുമുഷിച്ചിൽതുടങ്ങുമി
പ്പോറതേമേറെപ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാൽ

ആദരാലെങ്കിലുംകോരിവിളമ്പിയാൽ
സ്വാദില്ലയെന്നവരുമിനിനിൎണ്ണയം
പഞ്ചസാരപ്പൊടിനേററംചെലുത്തിയാൽ
നെഞ്ചകത്തങ്ങരുചിയുംകുറഞ്ഞുപോം
ചൊല്ലുന്നകേരംക്കമിപ്പാമ്പന്നുറച്ചിട്ടു
പല്ലുതൊട്ടെണ്ണവാനിച്ചുതുടങ്ങൊലാ
നെല്ലുംപണങ്ങളുമുണ്ടെന്നുറച്ചിട്ടു
കല്ലിലുംപുല്ലിലുംതൂകിത്തുടങ്ങൊലാ
നല്ലോരുബുദ്ധിമാന്മാരിക്കഥാസാര
മെല്ലാമറിഞ്ഞുനിറഞ്ഞസഭതന്നി
ലുല്ലാസമോടെപ്രയോഗിച്ചുകാണുകിൽ
കല്യാണമല്ലോകവികരംക്കസന്തതം
അംഭോജനാളത്തിലുന്മിയതിൽപൊരു
ളൻപതുപത്തുരണ്ടിൽപെരുക്കീട്ടറു
പഞ്ചാക്ഷരംതടിശാഖാലതാപുഷ്പ
സഞ്ചയംതന്നിൽമറഞ്ഞുനികരുന്ന
സന്താനവേദപ്പൊരുളുകരംവെച്ചിട്ടു
താമരസാക്ഷൻെറമെത്തെടെതാഴത്തു
താങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെച്ചുമക്കുന്ന
വൻപൻെറകൊമ്പൻെറ കൊമ്പൊന്നൊടിച്ചോൻെറ
ജ്യേഷ്ഠനെപ്പേടിച്ചുനാട്ടിന്നുപോയോൻെറ
ചാട്ടിൻെറക്കുട്ടിൻെറ കോട്ടംതിമിപ്പുവ
ന്നുണ്ണിക്കഴഞ്ഞുവൃത്തൊരുപുരുഷനെ
ന്നുള്ളംതെളിവോടുവന്നുതുണയ്ക്കണം.

കല്യാണശീലനാംകാർമുകിൽവൎണ്ണനെ
ക്കല്യാത്മഭാവേനവന്ദിച്ചുകൊണ്ടുഞാൻ
കല്യാണസൌഗന്ധികാഖ്യംകഥാഭാഗ
മുല്ലാസകാരണംഭാരതസത്തമം

ചൊല്ലേറുമിക്കഥാലേശംചുരുക്കിഞാൻ
ചൊൽവാൻതുടങ്ങുന്നുദേശികാനുഗ്രഹാൽ
കൽഹാരപുഷ്പംഹരിച്ചോരുഭീമന്റെ
കല്യാണവിക്രമംവർണ്ണിച്ചുചൊല്ലുവാൻ
തെല്ലുംമതിയാകയില്ലഞാനെങ്കിലും
വല്ലതുംകിഞ്ചിൽകഥിക്കെന്നതേവരൂ
നല്ലവിദ്വാന്മാർപറഞ്ഞുഫലിപ്പിച്ചു
നല്ലോരുകീർത്തിലഭിച്ചകഥാമൃതം
കില്ലുകൂടാതെകഥിപ്പാൻതുടർന്നവൻ
നല്ലദോഷജ്ഞാരതിനില്ലസംശയം
എന്നുപറഞ്ഞുപരിഹസിക്കുന്നവ
രൊന്നുബോധിക്കണമിന്നുമാലോകരേ!
മുന്നംഭഗീരഥൻപാരംപണിപ്പെട്ടു
മന്ദാകിനീജലംകൊണ്ടുവന്നാദരാൽ
മന്നിടംതന്നിൽപരത്തിമഹാരഥൻ
തന്റെമുമ്പിൽമരിച്ചപിതൃക്കളെ
ഒന്നൊഴിയാതവൻതപ്പിച്ചുതർപ്പിച്ചു
ധന്യരെസ്വർഗ്ഗത്തിലാക്കിപോലുംനൃപൻ
അജ്ജലംതന്നിൽമററുള്ളമഹാജനം
മജ്ജനംചെയ്യുന്നുതർപ്പണംചെയ്യുന്നു
ഗർജ്ജനംചെയ്യുന്നപോലെമഹീതലേ
ദുർജ്ജനംനമ്മെപരിഹസിച്ചെങ്കിലും
അർജ്ജുനാഗ്രേഭവൻതന്റെപരാക്രമം
വർജ്ജിച്ചുമററൊന്നുവർണ്ണിക്കയില്ലഞാൻ
എങ്കിലോപാണ്ഡുയുധിഷ്ഠിരൻഭീമനും
മങ്കമാർമൌലിയാംപാഞ്ചാലപുത്രിയും
മാദ്രീസുതന്മാരിരുവരുമവ്വണ്ണ
മദ്രിവനാന്തേനടക്കുംദശാന്തരേ
ഗന്ധവാഹത്താൽസമാഹൃതമായസൌ

ഗന്ധികംകണ്ടുടൻകൌതുകാൽപാർഷതി
ഗന്ധവാഹാത്മജൻതന്നോടുചൊല്ലിനാൾ
ഗന്ധദ്വിപപ്രൌഢമന്ദസഞ്ചാരിണി
കണ്ടാലുമാശ്ചൎയ്യപുഷ്പമെൻവല്ലഭാ
കണ്ടാൽമനോഹരംകാഞ്ചനാഭംശുഭം
പണ്ടുഞാനീവണ്ണമുള്ളൊരുവസ്തുവെ
കണ്ടറിയുന്നീലകാന്താധരിക്കടോ
തണ്ടാർമധുരസംതെണ്ടിപ്പറക്കുന്ന
വണ്ടുകളെല്ലാംമുരണ്ടുകുതൂഹലം
പൂണ്ടുവനങ്ങളിൽപണ്ടുള്ളപുഷ്പങ്ങൾ
കൊണ്ടുള്ളനുഭവംതെണ്ടുന്നതല്ലെന്നു
കണ്ടുടൻവൃന്ദവുംകൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടു
മണ്ടിവരുന്നതുംകണ്ടീലയോഭവാൻ
കണ്ടിവാർകേശിമാർക്കുണ്ടാംദുരാഗ്രഹം
കൊണ്ടല്ലഞാനിതുകൊണ്ടുപറയുന്നു
രണ്ടുഭാവംനിനക്കുണ്ടാകവേണ്ടടോ
രണ്ടുനാലെങ്കിലുംകൊണ്ടുവന്നീടണം
ഉണ്ടുകനിവെങ്കിൽവേണ്ടുവോളംമതി
കുണ്ഠിതംകൂടാതെമണ്ടിഗ്ഗമിച്ചിതു
കൊണ്ടുവരാന്നിനക്കുണ്ടുപരാക്രമം
കണ്ടശൈലങ്ങളുംകണ്ടവൃക്ഷങ്ങളും
കണ്ടകക്കൂട്ടവുംകണ്ടാലതുഗദ
കൊണ്ടുതകൎത്തുതിമിൎത്തുഗമിച്ചതിൽ
വേണ്ടുംബലംനിനക്കുണ്ടെന്നുനിൎണ്ണയം
പണ്ടെടോനിങ്കരംകൊണ്ടുഹിഡിംബന്റെ
കണ്ഠംപിടിച്ചാശുകണ്ടിച്ചെറിഞ്ഞതും
ശുണ്ഠിച്ചവന്നോരുകൃമ്മീരനെബ്ഭവാൻ
മണ്ടിച്ചവെന്നല്ലരണ്ടായ്പിളൎന്നതും
കണ്ഠതാപമെന്ന്യേബകനെവധിച്ചതും

കണ്ടുകേട്ടുള്ളിലുറപ്പുണ്ടെനിക്കെടോ!
ഉത്തരാശാമുഖംതന്നിൽനിന്നെത്രയും
ഉത്തമമായൊരുസൌരഭ്യമിങ്ങനെ
സത്വരംവന്നതുസൂക്ഷിച്ചറികകേൾ
സത്വവാനല്ലോസമീരസൂനോ! ഭവാൻ.
ഇത്തരംപുഷ്പങ്ങളെങ്ങാനമുണ്ടെന്നു
ചിത്തരംഗത്തിലിനിക്കുണ്ടുനിശ്ചയം
തത്രചെന്നാശുഹരിക്കഭവാനെങ്കി
ലത്രനിന്നാശുഗമിച്ചാലുമാദരാൽ
എത്രയുംമോഹംനമുക്കുണ്ടിതിന്നുനീ
പാത്രമെന്നുള്ളതും സന്ദേഹമില്ലെടോ!
പെണ്ണിന്റെചൊൽകേട്ടു ചാടിപുറപ്പെട്ട
പൊണ്ണൻമഹാഭോഷനല്ലോ! മഹാജളൻ
ഖണ്ഡിച്ചുരപ്പാൻവശതയില്ലായ്കയാൽ
ഖണ്ഡിക്കുമാറായിവന്നുവൃഥാഫലം
ഇത്യാദിനമ്മെദ്ദുഷിക്കും മഹാലോക
രത്യാഗ്രഹംമൂലമെന്നുശങ്കിച്ചുനീ
ചിത്തേവിഷാദിച്ചുനില്ക്കേണ്ടവല്ലഭാ!
പഥ്യമില്ലെങ്കിൽപറഞ്ഞതുമില്ലഞാൻ ;
ധർമ്മാടവീവാസിയാകുന്നരാഘവൻ
തന്മാനിനീവാക്കുകേട്ടുമോഹിക്കയാൽ
പൊന്മാനിനെപ്പിടിപ്പാനായ് പുറപ്പെട്ടു
തന്മായകൊണ്ടുഴന്നോടിവാഴുംവിധൌ
വൈദേഹിയെക്കട്ടുകൊണ്ടുപോയീടിനാൻ
വൈദേശികവ്യാജസന്യാസി രാവണൻ
വാമാക്ഷിവാക്യംപ്രമാണിക്കകാരണം
രാമാദികൾക്കുമബദ്ധംപിണഞ്ഞുപോൽ
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞിതു വല്ലഭാ!
എന്നുടെചൊൽകേട്ടബദ്ധം ഭവിക്കൊലാ

തന്നുടെബുദ്ധ്യാവിചാരിച്ചുറച്ചതു
നന്നെങ്കിലിങ്ങനെവേണമെന്നാഗ്രഹം.

ദ്രുപദനന്ദിനിതന്റെവചനമിങ്ങനെകേട്ടു
നൃപതിമാരുതിഭീമൻചിരിച്ചുകൊണ്ടുരചെയ്തു
ചപലസ്ത്രീകളെപ്പോലെകഥിക്കുന്നെന്തെടൊബാലേ
സഫലംനിന്നുടെകാൎയ്യംസപദി സംഭവിച്ചീടും
ശുകവാണിമണേനിന്റെഹിതമെന്തെങ്കിലുംചെയ്വാൻ
സുകരംമാരുതിക്കിന്നുധരിക്കനീമഹാഭാഗേ!
ധരണീസ്വൎഗ്ഗപാതാളപ്രദേശങ്ങൾമുഴുവൻഞാൻ
തിരഞ്ഞുകാഞ്ചനപുഷ്പം വിരഞ്ഞുകൊണ്ടുപോരുമ്പോൾ
സുരന്മാർദാനവന്മാരും നരന്മാർപന്നഗന്മാരും
ചരന്മാർചാരണന്മാരുംപരന്മാർപാൎത്ഥിവന്മാരും
കടുക്കും കോപമോടെന്നെത്തടുക്കും നേരമേപാഞ്ഞ
ങ്ങടുക്കുംഞാൻഗദകയ്യിലെടുക്കുംസംഗരെനല്ല
മിടുക്കും വീൎയ്യശൌൎയ്യങ്ങൾ നടിക്കുംകശ്മലന്മാൎക്കി
ട്ടടിക്കും കൈകളും കാലുമൊടിക്കും ദേഹമെപ്പുരം
പൊടിക്കുംഭൂമിയിലുള്ള പൊടിക്കുംപാത്രമാക്കും ഞാൻ
ഇടിക്കുംമുഷ്ടികൾകൊണ്ടുപിടിക്കും മൎദ്ദനംചെയ്യും
മടിക്കും താഡനംചെയ്യും മുടിക്കുംവൈരിവൃന്ദത്തെ
കടിക്കുംപാമ്പിനെപ്പോലെ കടക്കുംമന്ദിരംതന്നിൽ
കിടക്കുംവിത്തവുംവാരിക്കൊടുക്കുംവിത്തവുമെല്ലാം
അടക്കുംസ്ഥാനമാനങ്ങളടക്കമെന്നിയേവിശ
മടക്കും ഭീമസേനൻഞാൻ നടക്കമിങ്ങിനെചെറു
മടക്കംമാരുതിക്കില്ല മടവാർമൌലികേബാലേ!
വടക്കുദിക്കിനെനോക്കിനടക്കും പൎവ്വതമൊന്നു
കടക്കുംനമ്മുടെമാൎഗ്ഗം മുടക്കും വൈരികളെല്ലാം
കടക്കുംകാലഗേഹത്തിൽ കിടക്കുംകുംഭിപാകത്തിൽ
പൊട്ടുക്കെന്നാശുനിൻകാൎയ്യം ലഭിച്ചുപോരുവൻഭീമൻ.

ഇത്ഥംപറഞ്ഞു ഗദയുംവഹിച്ചുകൊ
ണ്ടുത്ഥാനവുംചെയ്തു ഗന്ധവാഹാത്മജൻ
ഉത്തരാശാമുഖംനോക്കിപ്പുറപ്പെട്ടു
സത്വരാഹംകാരഗംഭീരപൂരുഷൻ
അഗ്രഭാഗേരണ്ടുപന്തിനാരക്കവേ
അഗ്രഹാരംകണ്ടു കൌതുകംപൂണ്ടുടൻ
നിഗ്രഹാനുഗ്രഹാധികൃതപ്രൌഢരാം
വിപ്രലോകാഗ്രേസരന്മാരെ വന്ദിച്ചു
വിഗ്രഹശക്തനാംവീരൻവൃകോദരൻ
വ്യഗ്രതാഹീനംനടന്നുതുടങ്ങിനാൻ.
ഉഗ്രമാംകാനനംതന്നിലകമ്പുക്ക
ദുർഗ്രഹക്രൂരധീരാകാരപൂരുഷൻ
നക്ഷത്രമാർഗ്ഗത്തിലെത്തിക്കിളരുന്നൊരു
വൃക്ഷങ്ങൾ കണ്ടുടൻവിസ്മയിച്ചീടിനാൻ
ലക്ഷകോട്യർബുദംധൂളീപരാർദ്ധവും
ലക്ഷീകരിക്കയില്ലെണ്ണിത്തുടങ്ങിയാൽ
താലംതമാലവും നക്തമാലങ്ങളും
സാലംരസാലവുംഹിന്താലജാലവും
അഞ്ജനകേസരം നീലംപലാശവും
സർജ്ജരം ഖർജ്ജൂരകാരസ്കരങ്ങളും
ചൂതംപനസവുംചെമ്പികാചെമ്പകം
മാതുലംഗങ്ങളുംമാകന്ദവൃന്ദവും
പുന്നാഗനാഗപ്രിയാളദ്രുമങ്ങളും
പിന്നെബ്ബകളങ്ങൾപൂപ്പാതിരികളും
അശ്വത്ഥജാലംകപിത്ഥദ്രുമങ്ങളും
ശശ്വത്തണലുള്ള പേരാൽസമൂഹവും
ഈട്ടിയുംതേക്കുംതിലകദ്രുമങ്ങളും
ചോട്ടിൽപതിക്കുംചുഴലിവൃക്ഷങ്ങളും
അത്തിയുമിത്തിയുംപിന്നെപ്പുരത്തിയും

പുത്തെലഞ്ഞീകൃതമാലജാലങ്ങളും
മന്ദാരകുന്ദകരണ്ഡഷണ്ഡങ്ങളും
കന്ദരഫങ്ങളും കാട്ടുപുഷ്പങ്ങളും
തിന്ത്രിണിവൃക്ഷങ്ങൾ വംശദ്രുമങ്ങളും
ലന്തവൃക്ഷങ്ങളും ജംബുകദംബവും
ജംബീരവൃക്ഷവും ശീഘ്രാദമങ്ങളും
തുംബിലതകളും തംബലിക്കൂട്ടവും
ഗുഞ്ജാനികുഞ്ജവും മല്ലികാവല്ലിയും
മുഞ്ഞവല്ലീകളും മാലതീജാലവും
ഇപ്രകാരം പുഷ്പവല്ലീതൃണങ്ങളാൽ
തൽപ്രദേശം മഹാഘോരം വനാന്തരം
ക്ഷിപ്രം പ്രവേശിച്ചു ഭീമസേനൻ മുദാ
തൽപ്രദേശം കണ്ടു സന്തുഷ്ടമാനസൻ
എട്ടുദിഗന്തങ്ങൾ പൊട്ടുമാറുച്ചത്തി
ലട്ടഹാസോത്ഭവം പൊട്ടിച്ചിരിക്കയും
പെട്ടെന്നു മാനത്തു മുട്ടുമരാമര
ക്കൂട്ടങ്ങളിൽ ഗദാഘട്ടനം ചെയ്കയും
ചട്ടററവൃക്ഷങ്ങൾ പൊട്ടിത്തകർന്നിട്ടു
മുട്ടിപ്പതിക്കുന്ന കോലാഹലങ്ങളും
ഒട്ടല്ലതങ്ങളിൽ കെട്ടിദ്രുമശ്രേണി
കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞാശു പൊട്ടുന്ന ഘോഷങ്ങൾ
കേട്ടപാരം ഭയപ്പെട്ടുമൃഗങ്ങളും
തെററെന്നുമണ്ടിഗ്ഗമിക്കും പ്രകാരവും
പെട്ടെന്നൊരു മരം പൊട്ടിപ്പിളർന്നാശു
മറെറാരുവൃക്ഷേ പതിക്കുന്ന നേരത്തു
മററതും ഖണ്ഡിച്ചു മററതിന്മേൽ വീണു
മററതും മററതും മററതും ഭസ്മമായ്
മററുമരങ്ങളിൽ ചുററുന്ന വള്ളികൾ
ചുററും ഗദാഘാതമേററുടൻ മൂലങ്ങൾ
അററുമരങ്ങളിൽ ചുററം വെടിഞ്ഞാശു

ചുററുംതകന്നാശ്രമററുംപതിക്കയും
ഈററപ്പുലികളും സിംഹഗജങ്ങളും
ചേററിൽകിടക്കുന്നാപന്നിത്തടിയനും
ഏററുപുറപ്പെട്ടുപാഞ്ഞുടക്കുംവിധൌ
കാററിൻമകൻഗദാചക്രംതിരിക്കുന്നു
കാററുമാത്രംമെയ്യിലേററൊരുനേരത്തു
പാററകൾപോലെ പലായനം ചെയ്കയും
അത്യുന്നതംഗന്ധമാദനപർവതം
അത്യന്തവിസ്താരമത്യത്ഭുതംപരം
ഉത്തുംഗശൃംഗങ്ങൾനക്ഷത്രമാർഗ്ഗത്തി
ലെത്തുന്നതൊട്ടല്ലപത്തുനൂറായിരം
കത്തുന്നതീക്കനൽജ്വാലാകലാപത്തി
നൊത്തുള്ളരത്നപ്രകാശങ്ങളങ്ങിനെ
കുത്തിയൊഴുകുന്നപൂഞ്ചോലവാരിയിൽ
തത്തിക്കളിക്കുന്നമത്സ്യനക്രങ്ങളും
പാതാളരന്ധ്രത്തിനൊക്കുംഗുഹകളിൽ
ചേതസിമോദാൽകളിച്ചുവസിക്കുന്ന
വേതാളിപാളിയും കാളിയുംകൂളിയും,
ചൂതേളിപൂതനാജാലങ്ങളുംകച്ചിൽ
പ്രേതാശരബ്രഹ്മയക്ഷഗണങ്ങളും
ഏതാനുമല്ലൊരുലക്ഷവും കോടിയും
വാതവേഗങ്ങളാംമാനുംകലകളും
മാതംഗയൂഥവുംസിംഹഗണങ്ങളും
വള്ളിപ്പുലികൾവരിയൻ പുലികളും
പുള്ളിപ്പുലികൾ കരിമ്പുലിക്കൂട്ടവും
വള്ളിക്കുടിലകത്തുള്ളിൽകടന്നങ്ങു
തുള്ളിക്കളിക്കുന്നപുള്ളിമാൻപേടയ്ക്കു
കൊള്ളിക്കുമാറുള്ള ബാണംപ്രയോഗിച്ചു
കൊല്ലുന്നകാട്ടാളജാതിയെക്കാൺകയാൽ

ഉള്ളിൽഭയംകൊണ്ടുമണ്ടുംമൃഗങ്ങളെ
തായത്തിലെത്തിപ്പിടിച്ചുകടക്കെന്നു
വായിലാക്കിക്കൊണ്ടുപാഞ്ഞുപോകുംകടു
വായുംപുലികളുംചെന്നുവലകളിൽ
ചാടിക്കിടന്നുഴന്നീടുന്നനേരത്തു
പാടേമുടിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടുറച്ചുടൻ
ഓടിവന്നീടുന്നവേടൻകണകൊണ്ടു
പാടനംചെയ്തുവധിക്കുംപ്രകാരവും
പേടിച്ചൊളിക്കുന്നചെമ്പുലിക്കൂട്ടങ്ങ
ളോടെകലമ്പുവാനാസ്ഥനടുത്തിടും
എട്ടടിമാനിനെപ്പെട്ടെന്നുകുന്തത്തി
ലിട്ടുകളിപ്പിച്ചുകാട്ടാളരാജന്റെ
ചട്ടററവിക്രമംകൊണ്ടുപുകഴ്ത്തുന്ന
കാട്ടാളരാജനും കൂട്ടരുമൊക്കവെ
വേട്ടയ്ക്കുകോപ്പുകൾകൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടു
കാട്ടിൽപ്പരന്നതുംകണ്ടുവൃകോദരൻ
ചെമ്പിച്ചതാടിയുംമീശയും കേശവും
വമ്പിച്ചകൈകളിൽവില്ലുംശരങ്ങളും
ചെമ്പരത്തിപ്പൂകണക്കുനേത്രങ്ങളു
മമ്പിളിപോലെവളഞ്ഞുള്ളപല്ലുകൾ
അഞ്ജനപർവതംപോലെശരിരവും
ഗുഞ്ജാഫലംകൊണ്ടുകോർത്തുള്ളമാലകൾ
കുഞ്ജരന്മാരുടെകുംഭതടങ്ങളെ
ഭഞ്ജനംചെയ്തങ്ങതിൽപ്പെട്ടമുത്തുകൾ
അഞ്ജസാകുത്തിത്തുളച്ചുകോർത്തങ്ങനെ
സഞ്ജാതമായുള്ളമാലാകലാപവും
മഞ്ഞക്കുറികളുംമായൂരപിഞ്ഛവും
മഞ്ചാടിമാലയുംമാറിൽപ്പലതരം
ഉച്ചത്തിലുള്ളൊരുകണ്ഠനാദങ്ങളും

മെച്ചത്തിലുള്ളൊരാ[illegible]ഭാവങ്ങളും
കച്ചകെട്ടിച്ചിലതൊങ്ങലുംവാലുമി
ട്ടത്യന്തഘോഷമാം വേഷം ഭയങ്കരം
കണ്ടുതരംനല്ലനായാട്ടനായ്ക്കൂടെ
കണ്ഠേഘണഘണസംഘോഷശൃംഖല
കൊണ്ടുമുറുക്കിപ്പിടിച്ചുപിൻഭാഗത്തു
മണ്ടിച്ചുകൊണ്ടുനടക്കുന്നിതുചിലർ
ബഭോകരയുന്നവമ്പനുംനല്ലക
റുമ്പൻവെളുമ്പനും മുണ്ടസംനീളനും
ചാത്തനുംകഞ്ഞനും പാണ്ടൻവറണ്ടനും
ചാടിമൂക്കത്തുകടിക്കുന്നവെള്ളവും
കൽക്കടത്തെപ്പിടിച്ചീടുന്നകള്ളനും
ഉഷ്കരംമുഷ്കരനാംമുറിവാലനും
കൈഞ്ഞെട്ടിച്ചുടൻബബ്ബഭൌഎന്നൊരു
ശബ്ദമക്കാടകത്തൊക്കെപ്പരന്നതേ
വാട്ടംവെടിഞ്ഞുനായാട്ടിനാടുക്കുന്ന
കാട്ടാളർതമ്മിൽവിളിച്ചുപറകയും
കാട്ടിടെച്ചാടിയത്തൊട്ടുടെഓടിവാ
ക്രൂട്ടുവില്ലനുകർനോക്കെടാപന്നിയെ
ഹാഹഹാ ഞാനെയ്തുപന്നിയെന്നും ചിലർ
പൂപുപൂ!നീയല്ലഞാനെയ്തതാണെന്നും
ഹാഹഹാ'ഹുഹുഹു!എന്നുടൻതങ്ങളിൽ
ഭീമമായോരുകലശലെന്നോവേണ്ടു
ഭീമൻവലിയഗദയുമെടുത്തുടൻ
ഭീമപരാക്രമികാനനാന്തേമുദാ,
പന്നിത്തടിയനെൻകൺമുമ്പിൽവന്നെങ്കി
ലന്നേരമെന്റെമിടുക്കുകാണാമെടോ
ഒന്നിച്ചൊരൻപതുപന്നിത്തടിയരെ
ക്കൊന്നീടുവാൻമടിയില്ലാനമുക്കെടൊ!

വേട്ടയ്ക്കു നല്ലമിടുക്കുള്ള നമ്മുടെ
ജ്യേഷ്ഠനെൻറവക്കാണമിക്കാലമൂർദ്ധന്യമായ്
കേട്ടിലയോ നിങ്ങളിന്നെൻറ ചങ്ങാതി
കെട്ടിയ പെണ്ണിനെച്ചെന്നവൻതൊട്ടുപോൽ
കൂട്ടത്തിലുള്ളവർ കൂടിനിരൂപിച്ചു
ജ്യേഷ്ഠനെത്തള്ളിപ്പുറത്തിറക്കീടിനാർ
ചാട്ടംപിഴച്ചകുരങ്ങിനെപ്പോലവൻ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞെങ്ങു പോയെന്നറിഞ്ഞീല
എന്തെങ്കിലുംകാട്ടുജന്തുക്കളെക്കൊന്നു
തന്തയ്ക്കുതിന്മാൻ കൊടുക്കുന്ന നമ്മുടെ
കന്തംമുറിഞ്ഞുപോയെന്നതുകാരണ
മെന്തിനിവേണ്ടന്നറിഞ്ഞീലിണങ്ങരെ!
മാനിനെക്കൊല്ലുവാൻപോലുമൊരായുധം
ഞാനിനിക്കണ്ടീലകള്ളമല്ലേതുമേ
മാനിച്ചുനിങ്ങൾവേട്ടയ്ക്കുപോകുന്നതും
ഞാനിങ്ങനെകണ്ടിരിക്കുമോറായിതു
കൈകളുംവീശിപ്പുറപ്പെട്ടന്നെന്തുതാൻ?
അയ്യോ ചുമടെടുപ്പാനല്ലപോകുന്നു
മെയ്യോടുനേരിട്ടടുക്കുന്നവൻപുലി
കയ്യോങ്ങിയാലങ്ങുമാറുമോവേടരേ?
നോക്കെടാവേടരേ! നീയുമെന്തിങ്ങനെ
തോക്കെടാതെപുറപ്പെട്ടുനായാട്ടിനു
തോക്കുംപണയത്തിലാക്കിയാനമ്മാവ
നോക്കുമ്പൊളീവകക്കാർക്കുമില്ലായുധം;
കള്ളുംകരുപ്പുംകൊതിച്ചവൻതൻകയ്യി
ലുള്ളതെല്ലാംവകയാക്കിപതുക്കവേ
ഭള്ളുംപറഞ്ഞുനടന്നെപ്പൊഴും കടം
കൊള്ളുന്നപോലെന്തുചെയ്യാമിണങ്ങരേ!
തള്ളയ്ക്കുമങ്ങിവൻപിള്ളയ്ക്കുമങ്ങിവൻ

പള്ളെയ്ക്കരിക്കഞ്ഞിപോലുമില്ലാതയായ്
കായ്ക്കനിതിന്നുവെള്ളംകുടിച്ചങ്ങനെ
ചാകാതെകണ്ടുപൊറുക്കുന്നുഞങ്ങളും
ആകാത്തനാളിൽപിറന്നാംകാശിക്കു
പോകാത്തതല്ലയോകഷ്ടമെൻവേടരേ
മറെറാരുവേടൻപറഞ്ഞാനതുതൻെറ
കുററമല്ലേതുമേകേട്ടുകൊണ്ടീടുക
കൊററിനില്ലാത്തവൻ കോപ്പുമോഹിക്കുമോ
വററിനില്ലാത്തവൻപാൽകുടിച്ചീടുമോ?
വീട്ടിലുണ്ടെങ്കിൽവിരുന്നുചോറുംകിട്ടു
മൂട്ടിലുംകിട്ടാ ദരിദ്രനെന്നോർക്കണം
കാട്ടിൽകിടന്നുപൊറുക്കുന്നനമ്മളും
വീട്ടിലിരന്നുനടക്കുന്നതെങ്ങനം
നെല്ലും പണങ്ങളും നല്ലഗൃഹങ്ങളും
തെല്ലുംകുറവില്ലനാട്ടുവാണീടിനാൽ
കല്ലുംമരങ്ങളുംപുല്ലുംപുഴുക്കളു
മല്ലാതെയില്ലെടോകാട്ടുവാണീടിനാൽ
കൊല്ലുംമൃഗങ്ങടെവായില്പിറന്നനാ
മെല്ലാവരുംവളരുന്നതുവിസ്മയം!
ചൊല്ലുന്നതപ്പോഴേകേൾക്കാത്തഭൃത്യരെ
തല്ലുന്നകാരിയക്കാരനെപ്പേടിച്ചു
കല്ലുപേറിത്തലക്കുത്തും പിടിപെട്ടു
ചെല്ലുന്നനേരത്തുകാട്ടാളമന്നവൻ
നല്ലൊരുവാക്കുപറകയില്ലെന്നല്ല
വല്ലാത്തവല്ലായ്മയുണ്ടാക്കുമപ്പോഴേ
കൊള്ളിവാക്കല്ലാതെചൊൽകയുമില്ലവൻ
കൊള്ളാമിതില്പരമുണ്ടൊരുസങ്കടം
ഉള്ളിയും മഞ്ഞളും പൂശിച്ചമഞ്ഞങ്ങു
വള്ളിക്കുടിലകത്തുള്ളിൽകിടക്കുന്ന

കാട്ടാളനാരികല്പിക്കുന്നകല്പന
കേട്ടെന്നിയെചോറുകിട്ടാനമുക്കെടോ!
ചേട്ടകൾക്കൊട്ടും വെടിപ്പില്ലവരുടെ
കൂട്ടത്തിലൊന്നില്ല നന്നെന്നുചൊല്ലുവാൻ
കാട്ടാളനാരിയേക്കണ്ടാൽകുളിക്കണം
കേട്ടാൽക്കലമ്പുമേവേടർക്കുതമ്പുരാൻ
വേട്ടാളുടെശീലമായവർക്കുംവരും
വീട്ടാളരെപ്പോലെതൻനിറമാക്കുവാൻ
കാട്ടാളരെപ്പോലെമററാരുമില്ലെന്നു
കേട്ടാളുകൾക്കൊക്കെബോധംവരുംദൃഢം
അച്ചിക്കുദാസ്യപ്രവൃത്തിചെയ്യുന്നവൻ
കൊച്ചിക്കുപോയങ്ങുതൊപ്പിയിട്ടീടണം
ഉച്ചയ്ക്കുമന്തിക്കുമെത്രമാത്രംകഞ്ഞി
വെച്ചുകുടിച്ചുപൊറുത്തുകൊള്ളാമിനി
പച്ചമാംസത്തിന്നുതന്നെവളന്നവൻ
മെച്ചമേറുമ്പുളിശ്ശേരികൊതിക്കുമോ;
പച്ചടിച്ചാറുംപരിപ്പുംപണിപ്പെട്ടു
വച്ചപമച്ചോറു ചക്കപ്രഥമനും
പഞ്ചസാരപ്പൊടിപാലുംപഴങ്ങളും
പഞ്ചാമൃതംനല്ലശക്കരപ്പായസം
ഇഞ്ചിനാരങ്ങാക്കറികളുമെന്നിവ
കിഞ്ചിൽകൊതിക്കുമോമാംസംഭുജിപ്പവൻ
മാസത്തിലെത്തിപ്രഥമൻകുടിക്കുന്ന
ഭൂസുരന്മാരെജ്ജയിക്കുമൊരുവക
മാംസത്തിലാഗ്രഹമുള്ളപരിഷയ്ക്കു
മാസത്തിലന്നമില്ലെങ്കിലുംകിംഫലം?
പന്നിയിറച്ചിക്കുതുല്യമായിട്ടുമ
റെറാന്നില്ലമാംസത്തിലെന്നുബോധിക്കണം
എന്നിങ്ങനെപരാധീനംപറഞ്ഞങ്ങു

നിന്നീടിനാലങ്ങൾ ചെന്നുകൊണ്ടും സഖേ!
ഒന്നിച്ചുനായാട്ടിനായിപുറപ്പെട്ടു
ചെന്നാങ്ങുകാട്ടിൽക്കരേറിക്കണ്ണെകൊണ്ടു
പന്നിത്തടിയരെക്കൊന്നുകുറവുക
ളൊന്നുംകുറയാതെകൊണ്ടുചെന്നുകണ്ടിച്ചു
നന്നായ്‌വെച്ചുഭുജിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ
വന്നാലുപേക്ഷിക്കനെന്നല്ലിങ്ങുരേ!
എന്നിങ്ങനവർ ഘോഷിച്ചുകാനനേ
ചെന്നുനിറഞ്ഞിതുകാട്ടാളവൃന്ദവും
ഇത്തരംവേടരുംനായാട്ടുവൃന്ദവു
മെത്തിനിറഞ്ഞൊരു ഘോഷം വനാന്തരേ.

കുംഭികളുടെകുംഭതടങ്ങളിലമ്പുകളമ്പതുലക്ഷം
ജൃംഭിതമദവനചരരനവധിയമ്പൊടുഭീമസമക്ഷം
മാരികളൊടുസദൃശമെടുത്തുതകർത്തുതിമർത്തുതുടങ്ങി
മാരുതനുടെ സുതനതുകണ്ടു രസിച്ചുതുടങ്ങി
ആനകൾമറിമാനുകളൊരുവകപന്നികളെന്നിവയെല്ലാം
കാനനഭുവികരടികുലംബഹുമഹിഷന്മാരുടെപടലം
മാനസഭയമധികമിയന്നുനടന്നുതുടങ്ങി
മാനമൊടെസിംഹംകടുവാകുലപുലികുലബലമഖിലം
വലയിൽചിലർചാടിവലഞ്ഞഥപലവകപുലിപന്നികളും
തലയിൽചിലർതച്ചുതറച്ചുവിറച്ചുതിരിച്ചുതുടങ്ങി
കലഹിച്ചഥതടുത്തിയടുത്തുകടിച്ചുപൊളിച്ചുതുടങ്ങി
കലമാനുകൾചെടികളെവേർവിട്ടോടിയൊളിച്ചുതുടങ്ങി
പോത്തുകൾവന്നൊരുവകവനഭുവി ക്രുത്തോരുകൊമ്പിന്മീതെ
കോർത്തുടനേതടുത്തിനടന്നു പാർത്തുഭയപ്പെട്ടൊരുവൻ
വീർത്തുവിയർത്തോടിച്ചെന്നൊരുകണ്ടകിണററിൽച്ചാടി
പേർത്തുമരിക്കാതെമരിച്ചുതനിച്ചുപെരുത്തൊരുഭോഷൻ
വട്ടുവായൊരുനായർ പത്തുക്കെ
പ്പടയിലൊളിച്ചോടിച്ചെന്നഥ

കൂട്ടവായിൻവായിൽപുക്കതുകണ്ടൊരുകുന്തക്കാരൻ
കൂട്ടതാകിനകോപംപൂണ്ടഥമീശഞെരുമ്പിച്ചുടനെ
വിട്ടഭോഷൻപറഞ്ഞുതിരിച്ചിതുതന്നുടെഭവനംനോക്കി
വരിയൻപുലിവലയിൽപ്പെട്ടഥവലയുന്നതുകണ്ടുടനേ
പരിചൊടുനിജപെൺപുലിചെന്നു
കടിച്ചുപൊളിച്ചിതുവലയും
വലയുംകെട്ടിപ്പാർക്കുന്നവനുടെതലയും
കൊണ്ടതിവേഗംമലയുടെഗുഹതന്നിൽ
പുക്കിതുപെൺപുലിവൻപുലിയോടും
ഇടിരവമിടയുംപടി ചടചടവെടിയും
അടവിയിലിടതിങ്ങിനകിടുകിടനടയും
പടുതരവടികൊണ്ടുടനടവുകളിടചെന്നൊരു
തടവുകൾവടിവും തരുക്കളിൽ മൃഗ
ക്കൂട്ടങ്ങളുടെ പലതരമോട്ടങ്ങളവരുടെ
ചാട്ടങ്ങളുമൊരുവകകേട്ടാൽ പൊറുക്കരുതൊരുവക
ക്കൂട്ടങ്ങളുടെപലവിളയാട്ടം ഉലകുകളെട്ടും
പട്ടുതരമിഹഞെട്ടും പടിപടഹമിരട്ടും
ഇത്തരമതിഭീഷണമാകിനഘോഷം
സത്വരമതുകണ്ടുരസിച്ചതിതോഷാൽ
ഉൾത്തമതിയാകിനമാരുതപുത്രൻ
ഉത്തമഗിരികേറിനടന്നുപവിത്രൻ

കായാംപൂമലക്കുള്ളിലായാസം വളർക്കുന്ന
കായാ! കാർമ്മുകിൽവർണ്ണാ മായാമാനുഷകൃഷ്ണാ!
പായസമനിശം പാല്പായസപ്രിയഗോപ!
ജായാപുത്ര മിത്രങ്ങളായ സാഗരംനോക്കി
പ്പായാതെമനക്കാമ്പേ പോയാലും മുദാഗംഗാ
തോയേന കുളിച്ചാലും മായകൾകുറച്ചാലും
കായാദികളിൽസ്നേഹിച്ചായാസംവരുത്താതെ

തോയജനയനന്റെ കായത്തെസ്മരിച്ചാലും
ആമെങ്കിൽമുകുന്ദന്റെ നാമങ്ങൾജപിച്ചാലും
നാമെന്നുള്ളൊരുഭാവം മാമകംയോഗ്യമല്ലേ
കാമിനിമണിമാരെക്കാമിച്ചു വലയാതെ
സ്വാമിതൻ പാദാംഭോജം സാമോദംഭജിച്ചാലും!
ഭീമന്റെകഥാശേഷം ശ്രീമൻകേട്ടുകൊണ്ടാലും
ധീമാന്മാൎക്കതുമൂലം ക്ഷേമം സംഭവിച്ചീടും.

കല്ലുംമരങ്ങളുംതല്ലിത്തകൎത്തുകൊ
ണ്ടുല്ലാസമോടങ്ങുചെല്ലുന്നനേരത്തു
വല്ലീഗൃഹങ്ങളിൽസല്ലീലയാടുന്ന
നല്ലൊരുഗന്ധൎവ്വമല്ലാക്ഷിമാരുടെ
സല്ലാപസാരസ്യഹല്ലോഹലങ്ങളാൽ
കല്ലോലവിഭ്രമംവെല്ലുന്നകൺമുന
ത്തെല്ലിന്റെഭംഗിയും ചില്ലിവില്ലാട്ടവും
മല്ലായുധൻതഴയ്ക്കല്ലൽനൽകുന്ന ധ
മ്മില്ലവും ചന്ദ്രനെവെല്ലുംമുഖാബ്ജവും
മല്ലികാമൊട്ടിനെത്തല്ലിയോടിക്കുന്ന
പല്ലിന്റെശോഭയും നല്ലോരധരവും
ജംഭാരിതന്നുടെകുംഭിപ്രവരന്റെ
കുംഭത്തടത്തിന്റെഡംഭംകുറയ്ക്കുന്ന
സംഭോഗനൽകുചകുംഭങ്ങളെക്കൊണ്ടു
സംഭാവനംചെയ്തുഗംഭീരനായുള്ള
ജംഭാരിപുത്രന്റെമുമ്പിൽപിറന്നവൻ
വമ്പൻവൃകോദരൻകുമ്പിട്ടുനോക്കിനാൻ
പന്തണികൊങ്കമാർപന്തിനിരക്കവെ
പന്തടിക്കുന്നതും ചിന്തുപാടുന്നതും
അന്തികേകണ്ടൊരുകുന്തീകുമാരകൻ
സന്തുഷ്ടനായ്നിന്നതെല്ലുനേരംമുദാ
പന്നഗസ്ത്രീകളുമപ്സരസ്ത്രീകളും

പിന്നെസ്സുരസ്ത്രീസമൂഹവുംകത്രചിൽ,
വിദ്യാധരികളുമന്യത്രകത്രചിൽ
സിദ്ധനാരികളും ചാരണസ്ത്രീകളും
വിണാപ്രയോഗങ്ങൾവേണുനാദങ്ങളും
ചേണാൎന്നഗീതഗാനങ്ങളുംകത്രചിൽ
ചെമ്പടതോടിവരാടികളിത്തരം
മമ്പോടനേകംപ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ
പാട്ടുംകളികളും പവ്ദാന്തേമുദാ
കേട്ടുംവിലോകനംചെയ്തുംഗമിക്കുന്ന
ഭീമസേനൻഗന്ധമാദനാധിത്യക
ഭൂമിതന്നിൽതദാനോക്കുംദശാന്തരേ
ശ്യാമളംനല്ലകദളീമഹാവനം
കോമളശ്രീപൂൎണ്ണമാശുകണ്ടീടിനാൻ
രാമദാസൻമഹാവീരൻ കപീശ്വരൻ
ശ്രീമഹാദേവന്റെ ബീജേനജാതനാം
ശ്രീഹനുമാൻമുദാ വാണരുളീടുന്ന
ശ്രീമഹാപുണ്യപ്രദേശംമനോഹരം.
പച്ചക്കദളിക്കുലകൾക്കിടയ്ക്കിടെ
മെച്ചത്തിൽനന്നായ് പഴുത്തപഴങ്ങളും
ഉച്ചത്തിലങ്ങിനെകണ്ടാൽപവിഴവും
പച്ചരത്നക്കല്ലുമൊന്നിച്ചുകോൎത്തുള്ള
മാലകൾകൊണ്ടുവിതാനിച്ചതിക്കെന്നു
മാലോകരൊക്കയുംശങ്കിക്കുമാറുള്ള
ലീലാവിലാസേനനില്ക്കുന്നവാഴകൾ
നാലുഭാഗങ്ങളിൽത്തിങ്ങിവിങ്ങിത്തദാ
ബാലാനിലൻവന്നുതട്ടുന്നനേരത്തു
കോലാഹലംനൃത്തമാടുംദലങ്ങളും
ആലോകനംചെയ്തുവിസ്മയിച്ചീടിനാൻ
കാലാത്മജാനുജൻവീരൻവൃകോദരൻ

താഴത്തുഭാഗത്തുവീണുകിടക്കുന്ന
വാഴപ്പഴംകൊണ്ടുമൂടിമഹീതലം
പാഴററപട്ടുവിരിച്ചകണക്കിനെ
വാഴയ്ക്കുചുററുംപ്രകാശമുണ്ടെപ്പോഴും
വാവലുംകാക്കയുംപച്ചക്കിളികളും
പ്രാവുംപരുന്തുംപറന്നുനടക്കുന്ന
പക്ഷികൾവന്നിപ്പഴുത്തപഴങ്ങളെ
ഭക്ഷിക്കമാറില്ലപേടികൊണ്ടാരുമേ
രക്ഷിച്ചുപോരുന്നതാരീവനമെന്നു
സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിത്തുടങ്ങിവൃകോദരൻ.

അതുകണ്ടുഹനുമാനുമതുലംപ്രീതികൈക്കൊണ്ടു
മതിമാൻമാരുതിതന്റെമതികൊണ്ടുനിരൂപിച്ചു
മതിമുഖിമണിതന്റെമതിമോദംവളത്തുവാൻ
അതിവീരനിവൻഭീമനതിവേഗംഗമിക്കുന്നു
മനുജന്മാനിവനെന്റെയനുജൻമാരുതപുത്രൻ
ദനുജന്മാക്കൊരുകാലൻ മനുജാതൻ ക്ഷിതിതന്നിൽ
മരുത്തിന്നുപിറന്നോരുകരുത്തുള്ള സഹജന്റെ
കരത്തിന്റെബലമിന്നു തരത്തിലങ്ങറിയേണം
അടുത്താശ്രുഗമിക്കാതെതടുത്തുനിത്തുവൻകിഞ്ചിൽ
പടുത്വത്തെശമിപ്പിച്ചാൽകൊടുക്കാം മാർഗ്ഗവുംപിന്നെ
മനംകൊണ്ടിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചനങ്ങാതങ്ങൊരുമൂത്ത
കുരങ്ങിന്റെവടിവായിച്ചമഞ്ഞുകൈകളുംകാലും
കുഴഞ്ഞുവാലുമക്കാലംമെലിഞ്ഞകൈകളെക്കൊണ്ടു
ചൊറിഞ്ഞുരോമമെപ്പേരുംകൊഴിഞ്ഞുമേനിയും ചുക്കി
ച്ചുളിഞ്ഞുകണ്ണിനുകാഴ്ചകുറഞ്ഞുപീളയുംവന്നു
നിറഞ്ഞുതാൻവഴിയിൽ ചെന്നുറച്ചുനേത്രവും ചിമ്മി
ശയിച്ചുമൂന്നുലോകങ്ങൾജയിച്ചുള്ളമഹാവീരൻ.

തുമ്പിക്കരംകൊണ്ടുമുമ്പിൽചലപല
വമ്പിച്ചവന്മരക്കൊമ്പുംപിടിച്ചൊടി

ച്ചമ്പോടടുക്കുന്നവമ്പൻകുലയാന
ക്കൊമ്പൻെറക്കുത്തുള്ളകൊമ്പുരണ്ടുംപിടി
ച്ചമ്പത്തുചുററുകളിമ്പംകലൎന്നാശ്ശു
മുമ്പിൽകളിപ്പിച്ചവൻപൻവൃകോദരൻ
കാട്ടാതകത്തുകൊണ്ടോട്ടം മൃഗങ്ങളെ
ച്ചാടിക്കടിച്ചിഴച്ചോടിയടുക്കുന്ന
കണ്ഠീരവങ്ങടെകണ്ഠേകണകൊണ്ടു
കുറണ്ടുതരംകൊത്തുമണ്ടിച്ചുമങ്ങിനെ
കെല്പോടുനല്ലകദളീമഹാവനം തന്നി
ലുല്പുക്കവേഗംനടന്നുതുടങ്ങിനാൻ
ഉദ്ധതനാകുന്നഭീമസേനൻതൻെറ
പദ്ധതിതന്നിൽ മുടക്കിക്കിടക്കുന്ന
വൃദ്ധനായോരുവലീമുഖനെക്കണ്ടു
ക്രുദ്ധനായിപറഞ്ഞീടിനാനഞ്ജസാ
നോക്കെടാനമ്മുടെമാൎഗ്ഗേകിടക്കുന്ന
മൎക്കടാ! നീയങ്ങുമാറിക്കിടശഠാ
ഉൎഗ്ഗലസ്ഥാനത്തുവന്നുശയിപ്പാനിനക്കെടാ
തോന്നുവാനെന്തടാസംഗതി
നാട്ടിൽപ്രഭുക്കളെക്കണ്ടാലറിയാത്ത
കാട്ടിൽകിടക്കുന്നമൂളിക്കുരങ്ങുനീ
ഒട്ടുംവകതിരിവില്ലാത്തവല്ലാത്ത
കൂട്ടത്തിൽവന്നുപിറന്നുവളൎന്നുനീ
ചാട്ടത്തിൽനിന്നുപിഴച്ചുപോയോ
നിൻെറക്കൂട്ടത്തിൽമററാരുമില്ലാത്തതെന്തെടോ
പെട്ടെന്നെഴുന്നേററുപോകായ്കിലാപത്തു
പെട്ടീടുമെന്നുധരിക്കനീവാനരാ!
ഇത്തരംഭീമൻെറദുൎഭാഷണംകേട്ടും
വൃദ്ധൻ ചിരിച്ചുപറഞ്ഞുപതുക്കവേ
ഏറ്റവും കയൎത്തുപറയുന്നതെന്തുനീ!

ഏററുമാററാനിനിക്കേതുമെളുതല്ല
മറെറാരു മാൎഗ്ഗമായ്പ്പോയ്ക്കൊള്ളണേ ഭവാൻ
കുററമില്ലിക്കരങ്ങച്ഛനെക്കാണെടോ !
കണ്ണുംതിരിയാശരീരം വിറയ്ക്കുന്നു
ദണ്ഡംപലതുണ്ടു പൊയ്യല്ലകണ്ടുകൊൾ
കയ്യിനും കാലിനും ശക്തിയില്ലാതെയായ്
മെയ്യുംതളരുന്നുപൊയ്യല്ലമാനുഷാ!
അയ്യോ! പരമാൎത്ഥമേതുംഗ്രഹിയാതെ
നീയെന്തുശാഠ്യംതുടങ്ങുന്നുപൂരുഷ!
പാരംവലഞ്ഞുകിടക്കുന്നവർകളോ
ടാരുമീവണ്ണംകലമ്പുമാറില്ലടോ!
നേർവഴിവിട്ടുരണ്ടുചുവടങ്ങോട്ടു
മാറിയാലെന്തുവൈഷമ്യം നിനക്കെടോ!
മാരുതിവൃദ്ധന്റെവാക്കുകൾകേട്ടുടൻ
മാരുതിഭീമൻകയൎത്തുചൊല്ലീടിനാൻ
ആരെന്നറിഞ്ഞുപറഞ്ഞുനീവാനരാ
പാരംമുഴക്കുന്നുധിക്കാരസാഹസം
പൂരുവംശത്തിൽപിറന്നുവളൎന്നോരു
പൂരുഷശ്രേഷ്ഠൻവൃകോദരനെന്നൊരു
വീരനെക്കേട്ടറിവില്ലേനിനക്കെടോ?
ധീരനാമദ്ദേഹമിദ്ദേഹമോൎക്കനീ
നേരായമാൎഗ്ഗംവെടിഞ്ഞുനടക്കയി
ല്ലാരോടുമിജ്ജനം തോല്ക്കയുമില്ലെടോ!
മാറിനില്ലെന്നുപറയുന്നമൂഢന്റെ
മാറിൽപതിക്കുംഗദാഗ്രമെന്നോൎക്കണം
ഏറെപ്പൊറയാതെഴുന്നേററുദൂരത്തു
മാറിക്കിടക്കനീ മൎക്കടപ്രാകൃത
സജ്ജനാചാരംപിടിപെടാത്തുള്ളോരു
ദുൎജ്ജനം നമ്മെദുഷിപ്പാനൊരുമ്പെട്ടു

ലജ്ജകൂടാതെവഴിമുടക്കീടിനാ
ലജ്ജുനജ്യേഷ്ഠൻ സഹിക്കയില്ലേതുമേ
ധർമ്മപ്രകാരം ഗ്രഹിക്കാത്തനിന്നോടു
ധർമ്മംപറവാൻനമുക്കെന്തുസംഗതി?
ധർമ്മപുത്രാനുജൻധർമ്മംവെടിഞ്ഞൊരു
കർമ്മങ്ങൾചെയ്കയില്ലെന്നുബോധിക്കണം
എന്നുള്ളവാക്കുകൾകേട്ടു ചിരിച്ചുകൊ
ണ്ടൊന്നരുൾചെയ്തുഹനുമാനുമിങ്ങിനെ
"നന്നെടോ!ഭീമ!നയജ്ഞൻഭവാനെന്നു
ചൊന്നവാക്കെല്ലാംകണക്കിനുകൂട്ടമോ?
ധർമ്മജൻമുമ്പായധാർമ്മികന്മാർനിങ്ങൾ
ധർമ്മമല്ലാതൊന്നുംചെയ്യുകയില്ലയോ
പാഞ്ചാലിയെന്നൊരുപെണ്ണിനെക്കണ്ടിട്ടു
പഞ്ചബാണാർത്തിപിടിപെട്ടഹോ നിങ്ങ
ളഞ്ചുപേരും ചെന്നുകൈക്കപിടിച്ചുകൊ
ണ്ടഞ്ചാതെവേളികഴിച്ചെന്നുകേട്ടുഞാൻ
അഞ്ചെങ്കിലഞ്ചുംകണക്കെന്നവൾക്കൊരു
ചാഞ്ചല്യവുമില്ലതെല്ലുപോലുംനിങ്ങ
ളഞ്ചുജനത്തെയുംകൺമുനത്തെല്ലിനാൽ
വഞ്ചിപ്പതിന്നവൾപോരുംവൃകോദര!
നാലഞ്ചുഭർത്താവൊരുത്തിക്കുതാനത്രൂ
നാലുജാതിക്കും വിധിച്ചതല്ലോർക്കണം
നാലുപേർകേട്ടാൽനിരക്കാത്തവസ്തുനീ
വാലുള്ളവാനരന്മാർക്കുംചിതംവരാ
ചേട്ടത്തിയാമൊട്ടനുജത്തിയാമൊട്ടു
ചേട്ടകൾതന്റെകളത്രമെന്തിങ്ങനെ
കാട്ടുന്നഗോഷ്ഠികൾകേട്ടാൽചിരിയാക
മൊട്ടുംഗുണമില്ലകുന്തീകുമാരകാ!
നേരായമാർഗ്ഗംവെടിഞ്ഞുനടക്കാത്ത

വീരൻവൃകോദരൻഞാനെന്നുനമ്മുടെ
നേരെയണഞ്ഞുപറവാൻമടിയില്ല
നാരായണ!ശിവ!മറ്റെന്തുചൊൽവതു?
തോറ്റീടുമാറില്ലഞങ്ങളെന്നിങ്ങനെ
കാറ്റിൻമകൻനീപറഞ്ഞതുംവിസ്മയം
ഊറ്റുപേർനിങ്ങടെ നാടുംനഗരവും
കൂറ്റുകാരേയുമടക്കിവച്ചില്ലയോ?
കാറ്റുംമഴമഞ്ഞുമേറ്റുകൊണ്ടെപ്പോഴും
കാട്ടിൽകിടക്കുന്നകൂട്ടമല്ലേനിങ്ങൾ
കാട്ടിൽകിടക്കുന്നദുർമ്മാർഗ്ഗശക്തിയാൽ
വീട്ടിൽകിടപ്പാൻവിധിയില്ലനിങ്ങൾക്കും
നാട്ടിൽനിന്നാശുസുയോധനമന്നന
ഓട്ടിക്കളഞ്ഞതിൽപിന്നെയൊരിക്കലും
നാട്ടിൽകടപ്പാൻകഴിയുന്നതുമില്ല
കാട്ടിൽസുഖമെങ്കിലായതുംകോളല്ല
കല്ലിലും പുല്ലിലുംകാലേതറയ്ക്കുന്ന
മുള്ളിലും വല്ലികൾക്കുള്ളിലും കുണ്ടിലും
തള്ളിയലച്ചുനടക്കുന്നനിങ്ങടെ
ഭള്ളുകൾക്കേതുംകുറവില്ലനന്നെടോ!
കള്ളത്തരംചൂതുകൊണ്ടുദുര്യോധനൻ
തള്ളിപ്പുറത്താക്കിനിങ്ങളെതൽക്ഷണം
ഉള്ളിൽഭയംപൂണ്ടുമണ്ടുന്നനിങ്ങളെ
ഊള്ളിപ്പതിനൊരുപെണ്ണുംപുറപ്പെട്ടു
കണ്ടവസ്തുക്കളിൽകാംക്ഷയുണ്ടായവൾ
കൊണ്ടുവാകൊണ്ടുവായെന്നുകല്പിക്കയും
ശണ്ഠകൂട്ടീടുമെന്നോർത്തുഭയപ്പെട്ടു
മണ്ടിത്തുടങ്ങുംമടങ്ങാതെനിങ്ങളും
കണ്ടനേരംതന്നെനിന്റെപരാക്രമ
മുണ്ടായ്‌നമുക്കെന്നറികവൃകോദര!”

ദുർഭാഷണംകേട്ടുകോപിച്ചുഭീമനും
സത്ഭാവമെല്ലാംമതിമതിവാനര
കാഞ്ഞിരക്കായ്കളുംതിന്നുമരങ്ങളിൽ
പാഞ്ഞുനടക്കുംമരഞ്ചാടിമൂഢനെ
ഭഞ്ജനംചെയ്‌വാൻമടിക്കുന്നുഞാൻമുററു
മഞ്ജനാപുത്രൻെറജാതിയെന്നോക്കയാൽ
ഭീമസേനൻെറപരാക്രമമൊന്നുമീ
ധൂമകേതുകരങ്ങളച്ഛൻഗ്രഹിച്ചീല
രക്ഷസ്സുകൾക്കവരനാം ഹിഡിംബൻെറ
വക്ഷസ്സുതല്ലിപ്പിളന്നവൃകോദരൻ
രൂക്ഷതപൂണ്ടുബകനാമരക്കനെ
തൽക്ഷണംകാലന്നുകാട്ടിക്കൊടുത്തതും
കൊമ്പൻകൊലയാനതുമ്പിക്കരംകൊണ്ടു
വമ്പിച്ചസാലംപിളന്നകണക്കിനെ
ജൃംഭിച്ചുവന്നാജരാസന്ധമന്നൻെറ
ജൃംഭിച്ചവിഗ്രഹംരണ്ടായ്പിളന്നതും
കിമ്മീരനായനിശാചരവീരൻെറ
മർമ്മങ്ങൾതോറുംഗദകൊണ്ടടിച്ചതും
നിർമ്മൂലനംചെയ്തതാപസന്മാരുടെ
ധർമ്മസംരക്ഷണംചെയ്തവൃകോദരൻ
ഇത്ഥംപരാക്രമപ്രൌഢനാമെന്നോടു
സിദ്ധമല്ലാതൊരുവൃദ്ധപ്ലവംഗമൻ
നിർമ്മരിയാദംദുഷിച്ചുപറകയോ
ദുർമ്മുഖ! പോടാവലീമുഖ! ദുർമ്മതേ
അഞ്ജനാപുത്രനരുൾചെയ്തിതന്നേരം
ഭഞ്ജനംചെയ്‌വാൻമടിക്കേണ്ടനീസഖേ!
രാക്ഷസന്മാരെക്കൊലചെയ്തനിന്നുടെ
രൂക്ഷസന്നാഹങ്ങളന്നെങ്ങുപോയെടോ?
ദുശ്ശാസനൻപണ്ടുദുര്യോധനോക്തമാം

ഉച്ഛ്വാസനംകൊണ്ടുമണ്ടിവന്നാങ്ങിനെ
അഞ്ചുപേർനിങ്ങളുംകണ്ടുവില്ലെത്തന്നെ
പാഞ്ചാലിയെച്ചെന്നാടിച്ചുതലമുടി
ചുററിപ്പിടിച്ചുവലിച്ചിഴച്ചങ്ങനെ
മുററുംമഹാജനംനോക്കിനില്ക്കുംവിധൌ
മുററത്തുകൊണ്ടന്നുതാഡിച്ചുതാഡിച്ചു
തെറെറന്നുടുത്തപുടവവലിച്ചഴി
ച്ചററമില്ലാത്തുള്ളപരാധവുംചെയ്തു
കണ്ണുമിഴിച്ചങ്ങുകണ്ടുനിന്നീടുന്ന
പൊണ്ണത്തടിയനാംനിൻെറപരാക്രമം
കാശിക്കപോരായോകഥിക്കവ്വൃകോദര
കാശിനുപോലുംവിലപിടിയാത്തനീ
തന്നുടെമുന്നിലിട്ടന്യനാംപൂരുഷൻ
തന്നുടെപെണ്ണിൻെറവസ്ത്രംതൊട്ടുനേര
മൊന്നുമനങ്ങാതെനില്ക്കയോവേണ്ടതു
ചെന്നങ്ങവനെപ്രഹരിക്കയോഗ്യനം.
മിടുക്കുംശൌയ്യവുമെല്ലാമൊട്ടുക്കൊന്നാസ്തിയാംനിൻെറ
കടുപ്പംകാട്ടിലെങ്ങാനുംകിടക്കുംവാനരത്തോടു
കട്ക്കണ്ണുംചുവത്തിക്കൊണ്ടടുക്കുംവിക്രമീപല്ലും
കടിക്കും വല്ലികൾതല്ലിയൊടിക്കുംപവ്വതംതല്ലി
പ്പൊടിക്കുംപാദപങ്ങൾക്കിട്ടിടിക്കുംവല്ലതുംചൊല്ലി
ച്ചൊടിക്കുന്നെന്തിനുഭീമാനടപ്പാൻശക്തിയില്ലാഞ്ഞു
കിടപ്പായിനമുക്കിപ്പോൾചടപ്പാംവാലിതങ്ങോട്ടേ
ക്കെടുപ്പാൻസാദ്ധ്യമില്ലേതുംപൊട്ടുക്കെന്നുഭവാൻ
ചാടിക്കടെന്നാലുംനടന്നാലുംമടിക്കുന്നെന്തിനുഭീമാ!
മുടക്കുന്നില്ല ഞാൻ മാർഗ്ഗം
പറഞ്ഞുഭീമസംനീയിപ്പറഞ്ഞവാക്കുകളെല്ലാം
കുറഞ്ഞൊരുകരുത്തുള്ളോർപ്പറഞ്ഞെങ്കിലറിയിക്കാം
മുത്തുക്കന്മാർപലവട്ടമധിക്ഷേപങ്ങൾചെയ്താലും
വധിപ്പാനുംഹിതംപോരാ വധിച്ചാലുംഹിതംപോരാ

കരുത്തൻമറെറാരുത്തൻവന്നുരത്തെങ്കിൽകരത്തെക്കൊ
ണ്ടടിച്ചുകൈപിടിച്ചുകാട്ടിലേക്കാക്കിഗമിക്കുംഞാൻ
അതുമെല്ലാമിരിക്കട്ടെ ഫലമില്ലാ
മരിക്കാറായ്ക്കിടക്കുന്നമരഞ്ചാടികിഴവനെ
മരുത്തിൻെറമകൻവന്നുമരിപ്പിച്ചെന്നതുകേട്ടാൽ
ചിരിക്കുംസജ്ജനമെന്നുധരിക്കമർക്കടത്താനേ!
കടന്നുപോകയോപിന്നെക്കൂട്ടപ്പമാസ്സരുമെൻെറ
ഗുരുവാമഞ്ജനാപുത്രൻകരുത്തേറുംകപിശ്രേഷ്ഠൻ
ജനിച്ചോരുകുലംതന്നിൽജനിച്ചോകരങ്ങച്ചാ!
നിനച്ചാൽനിന്നെലംഘിച്ചാലിനിക്കുപാപമുണ്ടാകും
അതുകേട്ടുഹനൂമാനുമുരചെയ്തുകനിവോടെ
മതിയിൽശങ്കയുണ്ടെങ്കിലതുചെയ്യേണമെന്നില്ല
വഴിതന്നിൽകിടക്കുന്നവാലെടുത്തുമാററിവച്ചു
വഴിപോലെകടന്നാശുഗമിക്കഭീമസേനാനീ,
കരംകൊണ്ടുവാനരത്തെത്തൊടുകനിന്ദിതമെങ്കിൽ
കരംതന്നിലിരിക്കുന്നഗദകൊണ്ടുമടിയാതെ
നെടുക്കംവാലെടുത്താശുപൊട്ടുക്കൊണ്ടുദൂരേനീക്കി
നടക്കനീമിടുക്ക! വേർപെടുക്കദുർഘടമെല്ലാം
പറഞ്ഞുപാണ്ഡവനപ്പോൾ കുറഞ്ഞൊന്നുനിരൂപിച്ചു
മറിച്ചുനീക്കുമന്നേരം മുറിഞ്ഞുപോകയില്ലല്ലീ
മുറിയുന്നൊന്നതേടോനിൻെറഗദയോ നമ്മുടെവാലോ?
അറിയാഞ്ഞിട്ടുചോദിച്ചെന്നരിശമുണ്ടാകവേണ്ടാ
കടുത്തപർവ്വതം തല്ലിപ്പൊടിച്ചു ഭസ്മമാക്കുന്ന
കടുത്തമൽഗദാദണ്ഡംതടുത്തവൈരികളില്ലാ
കൊഴിഞ്ഞുരോമവുമൊട്ടുകൊഴിഞ്ഞുഭൂമിയിൽവീണു
ഇഴഞ്ഞുമേവിനനിൻെറകിഴിഞ്ഞവാലിനുഭംഗം
ഭവിക്കുമെന്നതുകൊണ്ടുമടിക്കുന്നുമഹാഭോഷ!
ചെവിക്കുപുത്തരിയായിട്ടുരക്കാതെചിലവസ്തു
ശ്രവിക്കുമ്പോളെനിക്കുള്ളിൽജ്വലിക്കുംകോപമാംവഹ്നി

ദുഃഖിക്കും നിന്നുടെ ദേഹം സഹിക്കാമോ നിനക്കിപ്പോൾ,

ഇത്ഥം പറഞ്ഞതിക്രുദ്ധനാം പാണ്ഡവൻ
നക്തഞ്ചരാരാതിദാസൻെറ പുച്ഛാഗ്രം
ഉത്തുംഗമാകും ഗദകൊണ്ടു പൊക്കുവാ
നത്യന്തവേഗേന ചെന്നടുത്തീടിനാൻ
ദീർഘം പെരുത്തൊരു പുച്ഛം ഗദകൊണ്ടു
പൊക്കുവാനായി പ്രയത്നം തുടങ്ങിനാൻ
രണ്ടുകരങ്ങളെക്കൊണ്ടു പിടിച്ചുടൻ
രണ്ടുമൂന്നട്ടഹാസം മുഴക്കി ഗദ
കൊണ്ടുടൻ തിക്കിക്കുലുക്കിപ്പലവിധം
കൊണ്ടുമിളക്കം തരിമ്പില്ല വാലിനു
നീണ്ടു തടിച്ചൊരു പുച്ഛാഗ്രഭാഗത്തു
രണ്ടു രോമം പോലുമെങ്ങുമിളകീല
വേണ്ടും പ്രയോഗങ്ങളെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു
വേണ്ടുവോളം നാണവും കെട്ടുമാറിനാൻ
ഇക്കുരങ്ങച്ചൻെറ പുച്ഛം ഗദകൊണ്ടു
പൊക്കുവാൻ മേലാതെനിക്കെന്നു വന്നല്ലോ
ദിക്കുകളെല്ലാം ജയിച്ചുള്ള ഭീമൻെറ
വിക്രമമിപ്പോൾ ഫലിക്കാത്തതെന്തഹോ
തെററന്നൊരുത്തൻെറ മായാപ്രയോഗമോ
മററും ഫലിക്കാത്തതെന്തുവാൻ മൽബലം
കാററിന്മകനൊരു മർക്കടത്താനൊട്ടു
തോററുപോയെന്നതു കേൾക്കുന്ന നേരത്തു
നൂററുവർ നമ്മെപ്പരിഹസിച്ചീടുമേ
കൂററുകാർ പിന്നെപ്പരിഹസിക്കും ദൃഢം
മററുമിനിക്കിനി ജ്ജീവിച്ചിരിപ്പതി
നൊട്ടും കൊതിയില്ല വല്ലതെന്നാകിലും
മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടു മുതുക്കൻ കുരങ്ങിൻെറ
നഷ്ടിവരുത്തും കരുത്തുള്ള പാണ്ഡവൻ

പെട്ടെന്നുജീവൻകളയാൻമടിയില്ല
കഷ്ടമീബ് ഭീമനിളപ്പെട്ടീരാക്കമോ
ഇത്തരംചിന്തിച്ചുകോപിച്ചുറച്ചുടൻ
സത്വരംപാഞ്ഞങ്ങടുത്തുവൃകോദരൻ
നോക്കെടോമർക്കടാമായാപ്രയോഗങ്ങൾ
ഉല്ലൂടാടോപം തുടങ്ങുന്നാനിന്നുടെ
മുഷ്ടുകളെല്ലാംശമിക്കുംഭ്രമിക്കാതെ
മുഷ്ടരദണ്ഡായുദ്ധംതുടങ്ങീടിനാൻ
ഇക്കണ്ടനമ്മെത്തടുത്തുനിർത്താമെന്നു
ധിക്കാരമല്ലയോവാടാ! വലീമുഖ !
വക്കാണമേശുന്നനേരംധൃതിപ്പെട്ടു
വെക്കംമരക്കൊമ്പുപററുമാറായനിൻ
ഗൂഢപ്രയോഗങ്ങൾ നമ്മോടുപററുമോ
മൂഢത്വമങ്ങുനീവെച്ചേക്കവാനരാ !
കൂടപ്രയോഗംതുടങ്ങുംവിധൌനിന്റെ
ഗൂഢപ്രയോഗംഫലിക്കാതെയാസ്വതും
കണ്ടുപഠിച്ചതുംകേട്ടുപഠിച്ചതും
കൊണ്ടുഫലിപ്പിപ്പനെന്നുചിന്തിച്ചുനീ
തണ്ടുതപ്പിക്കൊണ്ടുനേർത്തുവന്നാലിങ്ങു
കണ്ടുകൊള്ളാമെന്നുവൈദഗ്ദ്ധ്യമൊക്കവേ
പണ്ടൊരുനാളുംപ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ
കണ്ടറിവില്ലെന്നുതോന്നിപ്പുനിന്നുഞാൻ
കണ്ടാലറിവാൻസമർത്ഥനല്ലെങ്കിൽനീ
കൊണ്ടാലറിയുമതിനില്ലസംശയം
വേണ്ടാസനംനീതുടങ്ങുകകാരണം
വേണ്ടിവന്നുചിലദുർഭാഷണങ്ങളും
മന്ത്രസേവാബലംകൊണ്ടോനിനക്കെന്റെ
മാർഗ്ഗംതടുക്കവാൻശക്തിയുണ്ടായതും
മന്ത്രവുംതന്ത്രവുംമററുള്ളവിദ്യയും

മാരുതപുത്രനോടേതും ഫലംവരാ
ക്രന്നൻമദിച്ചെന്നാൽ ഗോപുരം കത്തുമോ
വാനരന്മാരെന്തുകാട്ടുന്നു നമ്മോടു
വാനരാനില്ലെന്നടുക്കനോ നേരത്തു
വാലുമുയർത്തിപ്പറക്കും കുരങ്ങുകൾ
ഇത്തരം ഭീമന്റെ ദുർഭാഷണങ്ങൾ കേട്ടു
വൃദ്ധൻ ചിരിച്ചു പറഞ്ഞു പതുക്കവേ
മർക്കടനെന്നു നീ ധിക്കരിക്കേണ്ടടോ
മർക്കടന്മാരിലും മുഷ്കരന്മാരുണ്ട്
പണ്ടൊരു മർക്കടൻതാനല്ലയോ പങ്ക്തി
കണ്ഠനെന്നുണ്ടായ നക്തഞ്ചരേന്ദ്രനെ
വാലുകൊണ്ടാശു വരിഞ്ഞു കെട്ടിക്കൊണ്ടു
നാലു സമുദ്രങ്ങൾ ചാടിക്കടന്നതും
മറ്റൊരു ദേഹം മഹാവാരിരാശിയെ
സത്വരം ചാടിക്കടന്നു ചെന്നഞ്ജസാ
ശങ്കകൂടാതെ നിശാചരവീരന്റെ
ലങ്കയിൽപ്പുക്കു ഭയങ്കരന്മാരായ
കിങ്കരന്മാരെപ്പലരെ വധിച്ചതും
തൻ കേളികാനനം തല്ലിത്തകർത്തതും
ഹുങ്കാരമോടു രണത്തിന്നടുത്തൊരു
ലങ്കേശപുത്രന്റെ കണ്ഠം മുറിച്ചതും
പങ്കേരുഹാക്ഷിയാം വൈദേഹി തന്നുടെ
സങ്ക്ലേശമെല്ലാം പറഞ്ഞു കളഞ്ഞതും
യുദ്ധത്തിനെത്തിയ നക്തഞ്ചരേന്ദ്രന്റെ
മേത്തട്ടിലാമ്മാറു ചാടിയോടിക്കൊണ്ടു
ചണ്ഡമായുള്ളൊരു പാണിസ്ഥലം കൊണ്ടു
ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങളിൽ താഡനം ചെയ്തതും
മാനമുള്ളാളുകൾ നമ്മുടെ ജാതിയിൽ
ഞാനറിയുന്നു പലരുണ്ടു പാണ്ഡവാ!

മർക്കടൻമർക്കടനെന്നുനീയിങ്ങിനെ
ധിക്കരിയാതെ ഗമിക്കുന്നല്ലുസഖേ
എന്നതു കേട്ടുപറഞ്ഞുവൃകോദര
നെന്നുടെസ്വാമിഗുരുനാഥനഗ്രജൻ
ശ്രീരാമദാസൻപവനാത്മജനത്രേ
ശ്രീഹനൂമാൻമഹാവീര്യപരാക്രമൻ
അദ്ദേഹമെങ്ങുഭവാനെങ്ങെഹോ ഹന്ത
ദർദ്ദേഹവൃദ്ധപ്ലവംഗ! മതിമതി!
പക്ഷീന്ദ്രനുണ്ടു ഗരുഡനെന്നോർത്തിട്ടു
മക്ഷികക്കൂട്ടം മദിക്കുമാകണക്കിനെ
ശ്രീരാമദാസന്റെവംശജനിക്കയാൽ
പാരംനിനക്കുമഹംഭാവമിങ്ങിനെ.

ഉദ്ധതമതിനരപതിതന്നുടെവാക്കുകൾകേട്ടു
ബുദ്ധിയിലതികനിവുകലർന്നുകൗതുകമിയന്നുഹനൂമാൻ,
വർദ്ധിതതരധവളഹിമാചലസന്നിഭതുംഗശരീരൻ
നെടുതാകിയകൊടിമരമെന്നകണക്കെ
തടിച്ചൊരുവാലും തുടുതുടനയനങ്ങളും
മമ്പൊടുചെമ്പുകിടാരംപോലെ
കുടിലാകൃതിശശികലപോലവിളങ്ങിനദന്തകദംബം
ചടുലസ്ഫുടസടകളുമിടകലരുന്നഭയങ്കരമുഖവും
പരിഘത്തൊടുപടപൊരുതീടിനപൃഥുകരദണ്ഡയുഗം
കരതലനഖനികരനികായവുമുല്ക്കടകണ്ഠമകുണ്ഠം
ഗിരിവരസമമാകിനമാർവിടമുരുതരമുദരമുദാരം
ഉരുതരകടിതടമഥതുടകളുമുടമയിലതിഗംഭീരം
ലങ്കാപുരഗോപുരമതിലുതകത്തൊരുജംഘായുഗളം
കിങ്കരകുലമിടിപൊടിയാക്കിനപടുതരമടിമലർവടിവും
ശങ്കരശിവ! ഭുവനഭയങ്കരമാകിനവിപുലശരീരം
ശശധരനിഭധവളമതിങ്ങനെവിരവൊടു
കാട്ടിഹനൂമാൻഉൽക്കടകടുദീർഘ

ന്നിനാദവുമത്ഭുതകിലുകിലരവവും
മർക്കടകുലമകുടമഹാമണിതന്നുടെതടിയുടെവടിവും
കർക്കശതരകരചരണാദികളുംഭീഷണിവേഷവിശേഷം
മുഷ്കരമല്ലുമൂന്നുജഗത്തിലുമുത്തമമെത്രവിചിത്രം
അംബരതലമൊക്കെനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞുവിളങ്ങിനരൂപം
അംബുധിയുടെലംഘനസമയസമുദ്യതമെന്നതുപോലെ
വെണ്മയിലൊരുവിന്ധ്യമഹാചലശിഖരമടന്നകണക്കെ
കണ്മിഴികളിലമ്പൊടുകണ്ടുവിരണ്ടുവൃകോദരവീരൻ
എന്തൊരുമഹിമായമതിങ്ങനെസംഗതിവന്നതിദാനീം
എന്തിനിഞാനിഹചെയ്യേണ്ടതുമെന്തൊരുവിസ്മയമേവം
ചിന്തയിലുടനിങ്ങിനെതിങ്ങിനതീവ്രതരഭയമോടെ
കുന്തികുമാരൻവിരവൊടുപരവശഭാവമിയന്നതലാ
ലക്ഷണമതുകേട്ടുധരിച്ചുതെളിവൊടുകണ്ടദശായാം
തൽക്ഷണമുളവായിതുചേതസി മൽഗ്ഗുരുഹനൂമാൻതന്നെ
ലക്ഷ്മണപൂർവ്വജനുടെഭക്തശിരോമണിമാരുതിവീരൻ
രാക്ഷസകുലശലഭഹുതാശനനിത്ഥമറിഞ്ഞഥഭീമൻ.

ജയജയ ജയ! ജനകസുതാപതിഭൃത! മഹാഗുണരാശേ!
ജയജയ! ജയ! ജാനകിമാനസ സരസിജസവിതമഹാത്മൻ!
ജയജയജലരാശിവിലംഘിത ജയജയജഗതീബന്ധോ ജയജയ
ഹനൂമാനിതിനുതിയൊടെവീണുവണങ്ങിപദാന്തേ.

വാനരകുലവീര! വരമതുല്ലകധീര! വാരിധിഗംഭീര!
വരഗുണഗണസാര! നിശിചരകുലകാല! നിസ്സൃത
മരണവിലോല! നിരുപമമംഗലശീല! താഡിതദശവദന
തരുനികൃതസദന! പാടലസുമവദന പുരഹരരിപുദഹന
നിൻതിരുവടിയുടെ പദയുഗളച്ചെന്തളിരടിശരണമിഹ
ചിന്തയിലിദമിനിവിളയാടുക ചിതമൊടുതവചരണംശരണം

ഇത്ഥംവണങ്ങിസ്തുതിക്കനാഭീമൻെറ
ഹസ്തങ്ങൾരണ്ടുംപിടിച്ചുകപീശ്വരൻ
നക്തഞ്ചരാസ്ത്രങ്ങളേററുവടുക്കെട്ടി

വിസ്താരമായുള്ള തന്നുടെമാറത്തു
ചേർത്തുപുണൎന്നുകൊണ്ടാപാദമസ്തകം
പേർത്തുപേർത്താശ്രുതലോടിക്കരംകൊണ്ടു
മൂൎദ്ധാവുതൊട്ടങ്ങനുഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ
മാൎത്താണ്ഡശിഷ്യനാംമൎക്കടാധീശ്വരൻ
ഭീമസേന! മഹാവീരാ! ധരിക്കനീ
രാമഭദ്രസ്വാമിതന്നെയുംധ്യാനിച്ചു
താമസംകൂടാതെപോയാലുടൻനിന്റെ
കാമസംപ്രാപ്തിക്കുബാധയില്ലേതുമേ
രാമായണംകഥകേട്ടുകൊൾകഭവാൻ
ആമോദമോടെചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞിടാം
ആമോദമാൎന്നിതുകേട്ടുകൊണ്ടീടുക
ക്ഷേമോദയംരാമഭദ്രലീലാമൃതം
മാൎത്താണ്ഡവംശേദശരഥൻതന്നുടെ
പുത്രനായ്മന്നുപിറന്നുനാരായണൻ
ഉത്തരകോസലത്തിങ്കലയോദ്ധ്യയെ
ന്നുത്തമശ്രീരാജധാനിയിൽമേവുന്ന-
കൌസല്യതന്നുടെപുത്രൻ രഘൂത്തമൻ
കൈകേയിതന്നുടെ പുത്രൻ ഭരതനും
തത്ര പിന്നെസ്സുമിത്രാത്മജൻ ലക്ഷ്മണൻ
ശത്രുഘ്നനും നാൽവരിങ്ങനെജാതരായ്
അത്രാന്തരെവിരവോടുവിശ്വാമിത്ര
സത്രം മുടക്കുന്ന ദുഷ്ടരെക്കൊല്ലുവാൻ
വില്ലുംശരവുമെടുത്തുപുറപ്പെട്ടു
തെല്ലുംമടിയാതെ താനുമനുജനും
കാടകംപുക്കൊരുനേരത്തുവന്നൊരു
താടകയെക്കൊലചെയ്തു രഘൂത്തമൻ
സിദ്ധാശ്രമംപുക്കുനിൽക്കുംവിധൌ തത്ര
ബദ്ധാവലേപംമഖംമുടക്കീടുവാൻ
വന്നസുബാഹുപ്രമുഖവൃന്ദങ്ങളെ

ക്കൊന്നുടൻയാഗവുംരക്ഷിച്ചു രാഘവൻ
ചെന്നങ്ങഹല്യക്കുമോക്ഷംകൊടുത്തുടൻ
പിന്നെജ്ജനകൻെറ മന്ദിരംപ്രാപിച്ചു
ത്രൈയ്യംബകംപണ്ടുളളവില്ലങ്ങുതന്നുടെ
കയ്യിലെടുത്തു കുലച്ചു മുറിച്ചുടൻ
സീതാവിവാഹവും ചെയ്തു മുദാതൻെറ
സോദരന്മാരും വിവാഹം കഴിച്ചിതു
മാൎഗ്ഗത്തെവന്നുകടുത്തുതടുത്തൊരു
ഭാൎഗ്ഗവരാമനെക്ഷിപ്രംജയിച്ചുടൻ
സാകേതമന്ദിരം പുക്കുടൻസീതയാ
സാകംവസിച്ചു സുഖിച്ചു രഘൂത്തമൻ
ഭവ്യനായുള്ള ദശരഥപുത്രനു
യൌവനരാജ്യാഭിഷേകവും ഭാവിച്ചു
ദൈവബലേനമുടക്കിനാൾകൈകേയി
കൈവല്യശീലൻപുറപ്പെട്ടുകാനനേ
പ്രാപിച്ചുസൌമിത്രിസീതാസമേതനായ്
ഭൂപാലനന്ദനൻ ഭൂപൻമഹാരഥൻ

ധരിച്ചുവല്ക്കലംപിന്നെപ്പിരിച്ചുചെഞ്ചിടാഭാരം
തിരിച്ചുമൂവരും ഗംഗാതരിച്ചു ചിത്രകൂടത്തിൽ
വസിച്ചുകാന്തികൾകൊണ്ടുല്ലസിച്ചുമൂവരുമപ്പോൾ
ഗ്രഹിച്ചുദേവലോകത്തെ ഗമിച്ചുതാതനെന്നിത്ഥം
വചിച്ചുതല്പദാംഭോജേപതിച്ചോരുഭരതനെ
തനിച്ചു പാദുകം നൽകിയയച്ചിട്ടത്രിയെ
ച്ചെന്നു നമിച്ചു ദണ്ഡകാരണ്യേവസിച്ചു
രാഘവൻതത്ര മദിച്ചോരുവിരാധനെ
വധിച്ചുമാമുനിമാരെസ്തുതിച്ചുതീൎത്ഥവുമാടി
നടന്നുഘോരകാന്താരെ കടന്നുചെന്നഗസ്ത്യൻെറ,
ഗൃഹത്തിലങ്ങുകൾപുക്കു ഉടനെവന്ദനംചെയ്തു
പരിചോടുമുദാ ഗോദാവരിതീരെവസിക്കുമ്പോൾ

വരിപ്പാനാഗ്രഹത്തോടെ വരുന്നശൂൎപ്പണഖയെ
മുലയുംമൂക്കുമൂക്കോടെ കരവാളംകൊണ്ടുടനാശു
ഛേദനംചെയ്തുസൌമിത്രികരഞ്ഞുശൂൎപ്പണഖപോയ്
ഖരൻതന്നോടറിയിച്ചു ഖരനുംദൂഷണൻതാനും
കരുത്തുള്ളത്രിശിരാവുംപരന്നവൻപടയുമായ്
വരുന്നനേരമേരാമൻ കടുത്തസായകം
ചാലേതൊടുത്തുരാഘവൻവേഗാൽ
അടുത്തരാക്ഷസന്മാരെക്കെട്ടുത്തുകാലനുക്കാക്കി
അതുകേട്ടുദശഗ്രീവനരിലേറ്റംകയൎത്താശു
ചതിപ്പാനായ് പുറപ്പെട്ടു മുനിവേഷമവൻപൂണ്ടു.
അമ്മാമനാകുന്ന മരീചനെച്ചെന്നു
പൊൻമാൻവടിവാക്കിവിട്ടു ദശാനനൻ
സമ്മോഹമുണ്ടാക്കിരാമന്റെപത്നിക്കു
മമ്മായകൊണ്ടാശു വേറാക്കിവേഗേന
മട്ടോൽമൊഴിയായസീതയെതൽക്ഷണം
കട്ടുരഥത്തിൽകരേറ്റിഗ്ഗമിക്കുന്ന
ദുഷ്ടനെച്ചെന്നുതടുത്തജടായുവെ
വെട്ടിവധിച്ചുകളഞ്ഞുദശാനനൻ
ചട്ടറ്റലങ്കാപുരത്തെപ്രവേശിച്ചു
കഷ്ടമദ്ദേവിയെയത്ര വെച്ചീടിനാൻ
മാരീചമാനിനെക്കൊന്നൊരുരാഘവൻ
തൽപ്രാണദേവിയെക്കാണാഞ്ഞുഖിന്നനായ്
തമ്പിയോടൊന്നിച്ചുതേടിനടകൊണ്ടു
വമ്പിച്ചകാനനേവന്നുമരിച്ചൊരു
വമ്പനാംഗൃദ്ധ്രനെസംസ്കരിച്ചീടിനാൻ
കമ്പംവെടിഞ്ഞുകബന്ധനെയുംകൊന്നാൻ
സമ്പന്നമോദംശബരിക്കുമോക്ഷവും
സംഭാവനംചെയ്തുതാനുമനുജനും
പമ്പകടന്നുനടന്നുവരുംവിധൌ

വ്യഗ്രതക്കൂടാതെഞാൻ ചെന്നുവന്ദിച്ചു
നുഗ്രഹംവാങ്ങിമഹാഗിരിതന്നുടെ
അഗ്രേവല്ലരെഭയപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന
സുഗ്രീവനോടൊത്തുസഖ്യവുംചെയ്യിച്ചു
ഉഗ്രങ്ങളായുള്ള സാലങ്ങളുംമുറിച്ചു
ഗ്രനാംബാലിയെബാണേന രാഘവൻ
നിഗ്രഹിച്ചൻപൊട്ടു രാജ്യപ്രഭുതാവും
സുഗ്രീവനാക്കിക്കൊടുത്തുവാഴിച്ചിതു
ദിക്കുകൾനാലിലും ജാനകിദേവിയെ
ചിക്കെന്നുതേടുവാനായിപുറപ്പെട്ടു
മർക്കടന്മാരുടെ കൂട്ടമങ്ങായതിൽ
തെക്കോട്ടുതേടുവാൻഞാനുംപുറപ്പെട്ടു
അക്കടൽ ചാടിക്കടന്നുതെരിക്കെന്ന
രക്കൻറലങ്കാപുരത്തെയുംപ്രാപിച്ചു
മൈക്കണ്ണിമാർമിഴിയാളെയുംകണ്ടുഞാൻ
തൃക്കാഴ്ചവച്ചിതുരാമാംഗുലിയകം
ചൊൽക്കൊണ്ടരാമദേവന്റെകൃപകൊണ്ടി
തൊക്കയുംസാധിച്ചുഞാനുംവൃകോദരാ.

മേടിച്ചുചൂഡാമണി ഒടിച്ചുകല്പകവൃക്ഷം
മുടിച്ചുകാനനമെല്ലാം പൊടിച്ചുരാക്ഷസന്മാ
ക്കിട്ടിടിച്ചുമേഘനാദൻതാൻപിടിച്ചുമല്ക്കരംകെട്ടി
പിടിച്ചുരാവണൻമുമ്പിൽ ഗമിച്ചു രാക്ഷസൻകണ്ടു
ചിരിച്ചുനമ്മുടെവാലും കരിച്ചു വൈരികളുവന്നടുത്തു
ഞാനമപ്പോൾവാലെടുത്തു മാളികയ്ക്കുതീകൊടുത്തു
സംഭ്രമമൊന്നുകടുത്തു സംപ്രഹരത്തിനടുത്തുവന്നവർക്കെല്ലാം
കടുത്തു ദുഷ്ടരെനാണംകെടുത്തു ലങ്കയുംചുട്ടു
കരിച്ചുഭസ്മമാക്കിക്കൊണ്ടമർത്ത്യവൈരിവൃന്ദത്തെ
യമത്തുവച്ചുഞാൻപോന്നു സമസ്തമങ്ങറിയിച്ചു
പോരിനായിപ്പുറപ്പെട്ടുപാരാതെ

കപിശ്രേഷ്ഠന്മാരോടുമൊരുമിച്ചു
വീര്യപുംഗവൻരാമൻവാരിധിതടെചെന്നു
ഭൂരിസേനയുംതാനുംപാരാതെപടവീടുമാദരാലുറപ്പിച്ചു
അനേരംവിഭീഷണൻ ചെന്നുരാമനെക്കണ്ടു
വന്ദിച്ചുകപികളോടൊന്നിച്ചുവസിപ്പിച്ചു
ഏറ്റുമേമടിയാതെ സേതുബന്ധനംചെയ്തുയാത്രക്കാം
ക്കൊരുധൂമകേതുവായതുംപിന്നെസാധുക്കൾക്കൊരുമുക്തി
ഹേതുവായതുംരാമസേതുവെന്നതിനിപ്പോളേതുംസംശയമില്ല
ലംഘിച്ചുസമുദ്രത്തെലങ്കയിലകംപുക്ക
ശങ്കിച്ചുവരുന്നൊരുലങ്കാവാസികളെല്ലാം
രൂക്ഷതപെരുകുന്ന രാക്ഷസഭടന്മാരും
ഒല്ലാംതാമസിയാതെ വില്ലും കുന്തവും വാളും
കല്ലും വൃക്ഷവും കൂർത്തപല്ലുമെന്നിവകൊണ്ടു
തല്ലും തങ്ങളിലോരോ മല്ലുംതല്ലലുംവെട്ടും
കൊല്ലുന്നുണ്ടൊരൊന്നുചൊല്ലുംശണ്ഠയുമേററം
കുത്തുകൊണ്ടോരോക്കൂട്ടംചത്തുഘോരമായുള്ള
യുദ്ധമിങ്ങിനെക്കൂട്ടി വൃദ്ധന്മാരതിൽചിലർ
ഉത്തമരതിൽ ചിലരിങ്ങിത്ഥമായതുനേരം
ധൂമ്രാക്ഷൻമകരാക്ഷൻ യൂപാക്ഷൻപ്രഥുകായൻ
താമ്രാക്ഷൻ വിരൂപാക്ഷൻശോണിതാക്ഷനുംപിന്നെ.
കുംഭൻനികുംഭനകമ്പനനെന്നുള്ളൊരു
വമ്പടമുമ്പാംനിലിമ്പാരിവൃന്ദവും
കുംഭിനാദൻമേഘനാദനുമെന്നുള്ള
കുംഭീന്ദ്രവിക്രമന്മാരായവൈരികൾ
സമ്പ്രഹാരാന്തേമരിച്ചുദിനംപുക്ക
സംഭ്രമത്തോടെ പുറപ്പെട്ടുരാവണൻ
രാവണകണ്ണുങ്ങൾപത്തുംകണ്ണകൊണ്ടു
രാഘവൻകണ്ടിച്ചുകണ്ടിച്ചുപിന്നെയും
കണ്ഠതയെന്നിയെ വന്നാട്ടക്കുംദശ

കണ്ടനെബ്ബ്രഹ്മാസ്ത്രമാകുന്നസായകം
കൊണ്ടുവധിച്ചുപതിപ്പിച്ചുഭൂമിയിൽ
കണ്ടുസ്തുതിച്ചുവണങ്ങിസുരന്മാരും
അണ്ടർകോൻതാനും പുരസ്ത്രീകളും വന്നു
വേണ്ടുംവിധംപ്രശസ്തംപ്രശംസിച്ചിതു
ഇങ്ങനെസാധിച്ചുസാദ്ധ്യങ്ങളൊക്കയും
തിങ്ങിനമോദേന രാമഭദ്രസ്വാമി
ലങ്കാധിരാജൻവിഭീഷണൻതാനെന്നു
പങ്കേരുഹാക്ഷനും കല്പിച്ചുസീതയെ
വഹ്നിപ്രവേശേന ശുദ്ധയാക്കിക്കൊണ്ടു
ധന്യമാംപുഷ്പകമേറിപ്പുറപ്പെട്ടു
തന്നുടെസാകേതമന്ദിരംപ്രാപിച്ചു
പട്ടാഭിഷേകവും സാധിച്ചുമന്നിടം
തുഷ്ടിയിൽ രക്ഷിച്ചുവാഴുന്നകാലത്തു
ലോകാപവാദേനസീതയെക്കാനനെ
ശോകേനസംത്യജ്യലോകാദിനായകൻ
വിശ്വമെല്ലാംവെളുപ്പിച്ചുകീർത്ത്യാപരം
വിശ്വവീരൻമമസ്വാമിരഘൂത്തമൻ
അശ്വമേധമഖംചെയ്യുംദശാന്തരേ
വൈദേഹിപെററുതേരണ്ടുശിശുക്കളും
സാദരമന്നുതൽബാലരോടൊന്നിച്ചു
വാല്മീകിമാമുനിശ്രേഷ്ഠനുംവന്നുടൻ
നാരായണകഥകേൾപ്പിച്ചുമാമുനി
ഗീരിനാൽരാമനെവന്ദിച്ചനന്തരം
തണ്ടാർകുഴൽമണിവൈദേഹിവഹ്നിയിൽ
രണ്ടാമതുംപ്രവേശിപ്പാൻനിയോഗിച്ചു
കൊണ്ടാടിയീലവൾഭൂമിപിളന്നാശു
തണ്ടാരിൽമാതുതാൻപാതാളംപുക്കിതു
അന്തകൻതാനതുനേരമയോദ്ധ്യയിൽ

അന്തണവേഷംധരിച്ചുവന്നാദരാൽ
മന്ത്രിച്ചുപോയതുനേരത്തുസൌമിത്രി
യന്ത്രിച്ചുമണ്ടിവൈകുണ്ഠംപ്രവേശിച്ചു
വെക്കംഭരതനും ശത്രുഘ്നനനും ശംഖ
ചക്രങ്ങളായിച്ചമഞ്ഞാരനന്തരം
നമ്മോടുയാത്രയുംചൊല്ലി രഘൂത്തമൻ
നിർമ്മായവിഷ്ണുസ്വരൂപംധരിച്ചുടൻ
പാലാഴിപുക്കഫണീന്ദ്രതല്പേമുദാ
ത്രൈലോക്യനാഥൻവസിച്ചുവൃകോദര!
ഞാനുംവിഭീഷണൻജാംബവാൻതാനുമീ
മൂന്നുപേരിങ്ങനെശേഷിച്ചുഭൂമിയിൽ,
മററുള്ളവാനരന്മാരുമയോദ്ധ്യയിൽ
പെററുവളൎന്നോരുനാനാജനങ്ങളും
തെററെന്നുദേഹംവെടിഞ്ഞുദേവാലയം
പററിസുഖിച്ചു വസിക്കുന്നുസാദരം,
ഇക്കഥാകൎണ്ണനംചെയ്യുംജനങ്ങൾക്ക
ദുഃഖങ്ങളെല്ലാമകന്നുപോമത്രയ
ല്ലുൾക്കാമ്പിലുംജ്ഞാനമുണ്ടാംവൃകോദര
നീക്കമില്ലേതുമേമാതൃഗർഭേചെന്നു
പുക്കുംപിറന്നുംവളൎന്നുംമരിക്കുമി
ദുഷ്കൎമ്മയോഗവുംവേർപെട്ടു സംസാര
മാൎഗ്ഗങ്ങളുംവിട്ടുമാനന്ദസുന്ദര!
സ്വൎഗ്ഗംഗമിക്കാം രഘുപ്രവീരൻതന്റെ
സൽക്കഥാസംവാദമുള്ള വണ്ണംതന്നെ
കേൾക്കുന്നവൎക്കുംധരിക്കവൃകോദര!
പൊയ്ക്കൊൾകനീയിനിഭീമസേനാഭവാൻ
മൈക്കണ്ണിയാളുടെമോദംവരുത്തുക
ചൊല്ക്കൊണ്ടകല്യാണസൌഗന്ധികങ്ങളെ
കൈക്കലാക്കിക്കൊണ്ടുപോകെടോപാണ്ഡവ!

അക്കുസുമങ്ങളും വിത്തേശരാജന്റെ
പുഷ്കരണിതന്നിൽനില്ക്കുന്നുനീചെന്നു
തക്കത്തിലൊക്കെപ്പറിക്കുന്നനേരത്തു
വക്കാണമേശ്ശുവാൻവന്നാട്ടക്കം ചില
മൂർഖരായുള്ളകാവൽക്കാരക്കര
കർക്കശൻക്രോധവശൻ മഹാകണ്ടകൻ
വേഗമടുത്തുതടുക്കുന്നനേരത്തു
പുഷ്കരമായഗദകൊണ്ടുതാഡിച്ചു
ശീഘ്രമങ്ങോടിച്ചുകൊൾകവൃകോദര!
വ്യാഘ്രംവരുമ്പോൾ കുറുനരിക്കൂട്ടങ്ങ
ളൊക്കവേപേടിച്ചുമണ്ടുന്നതുപോലെ
വിക്രമമുള്ളനീകാര്യംലഭിക്കെടോ!
ഇത്ഥംപറഞ്ഞുമറഞ്ഞുഹനുമാനു
മെത്രയും മോദിച്ചുകുന്തികുമാരനും,
തത്രനിന്നാശുഗമിച്ചുദിവ്യസ്ഥലേ
വിത്തേശവാരിയിൽ ചെന്നിറങ്ങീടിനാൻ.

കല്ലോലജാലംകളിക്കുന്നകണ്ടു
കമലമണിനിറമുടയകമലമതുകണ്ടു
കല്യാണിമാരുംകളിക്കുന്നകണ്ടു
പൊലിമയൊടുചടുലജലവടിവുമതുകണ്ടു
അന്നങ്ങളങ്ങുപറക്കുന്നകണ്ടു
അനവരതമവരുടയനടനമതുകണ്ടു
ചക്രവാകങ്ങടെവിക്രമംകണ്ടു
ചടുലമലർമിഴികളുടെകളിവിരുതുകണ്ടു
മത്സ്യങ്ങളോടിനടക്കുന്നകണ്ടു
മണമിയലുമതി കുസുമനിരകളതുകണ്ടു;
മത്തേഭംഗോദ്യൽപ്രയാണങ്ങൾകണ്ടു
മലർമധുരതരുനിരകളതിസപദികണ്ടു

സൽസംഗശൃംഗാരഭാവങ്ങൾകണ്ടു
സരസകരസരസിരുഹനികരമതുകണ്ടു
ചക്രവാകങ്ങടെ ചാപലംകണ്ടു
ചടുലതരുണികളുടെയസകണ്ടു രതികണ്ടു,
നക്രങ്ങൾകേറിക്കിടക്കുന്നകണ്ടു
നടുവിലരസടുലമതിവിടവുമഥകണ്ടു,
വക്രങ്ങളായുള്ള തീരങ്ങൾഥച
വലിയജലതിരനിരകൾവിരവിനൊടുകണ്ടു
ഗന്ധദീപംവന്നുപൊങ്ങുന്നകണ്ടു
ഗളഗളിതതരരണിതകളപൊലിമകണ്ടു
ഗന്ധർവ്വിമാർവന്നുനീന്തുന്നകണ്ടു
ഗഗനചരകുലമഖിലമുപരിബതകണ്ടു
കൽഹാരപുഷ്പം നിരന്നങ്ങുകണ്ടു
പുളിനരുചിനളിനികടെതെളിവുമഥകണ്ടു
ഐരാവതംവന്നിറങ്ങുന്നകണ്ടു
അവനുടയവിഹരണവുമിഹസപദികണ്ടു
മാരാരിക്കുററൻമദിക്കുന്നകണ്ടു
മദനനുടെകൊടിയുടയമകരമതുകണ്ടു
ആദിദേവൻറെതുരഗങ്ങൾകണ്ടു
അരികിലുടനവനുടയനടനമതുകണ്ടു
ഇങ്ങിനെസൌഗന്ധികപ്പൊയ്കകണ്ടു
ഇരുപുറവുമഥരജനിചരവസതികണ്ടു
ഇംഗിതംചേരുന്നപുഷ്പങ്ങൾകണ്ടു
ഇതുസകലമിഹസുലഭമിതിമനസികണ്ടു.
ചാടിമെല്ലവേപുഷ്പവാടിയിൽഭീമസേനൻ
മോടിയിൽ മുടിതന്നിൽചൂടിനല്ലൊരുപുഷ്പം
പേടിപൂണ്ടുനക്രങ്ങളോടിദൂരവേമാറി
താടിമീശയുംമേനിമൂടിരോമവുംകൊണ്ടു

ചാടിവാരിജംതന്നിലാടീടുമരയന്നം
വാടീടാത്തപുഷ്പങ്ങൾതേടീടുംചക്രവാകം
കോടിസാഗരങ്ങളിൽ കൂടിയെത്രയുമുള്ളിൽ
പേടികാരണംതദാസാരസങ്ങളിൽനിന്നു
സാരസങ്ങളുമെല്ലാം ദൂരത്തുപറന്നങ്ങു
തീരത്തുവസിക്കുന്നു ആധിക്യമുടയൊരു
വീരൻഭീമസേനൻതാൻ ചാരുത്വമിയലും കൽ
ഹാരത്തെകരംകൊണ്ടു കണ്ടിച്ചുമുതലയെ
മണ്ടിച്ചുവരുന്നതും കണ്ടപ്പോളരക്കരും
ഞുണ്ടിച്ചുപുറപ്പെട്ടുശണ്ഠയ്ക്കങ്ങൊരുമ്പെട്ടു
കണ്ടന്മാർപലർകൂടിചെണ്ടക്കാ
ക്കഭിമാനംകൊണ്ടാപത്തിടകൂടി.

"കൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾകട്ടുപറിക്കുന്ന
കള്ളാനിനക്കടികൊള്ളുമെന്നിങ്ങനെ
കൊള്ളാമഹംഭാവമെന്തെടാ! കശ്മല!
വെള്ളത്തിൽനിന്നാശുകേറിനിന്നീടുക
കല്യാണസൌഗന്ധികംവന്നു മോഷ്ടിച്ചു
മെല്ലെത്തിരിച്ചങ്ങുകൊണ്ടുപോവാൻ നിന
ക്കില്ലെടാസാമർത്ഥ്യമല്ലോമഹാജള!
നില്ലെടാനിന്റെവിനാശംവരുംദൃഢം
ഞങ്ങടെതമ്പുരാനായധനേശ്വരൻ
ഞങ്ങളെകാവൽക്കുകല്പിച്ചിരിക്കുന്നു
എങ്ങാനുമീവകപുഷ്പംലഭിക്കുമോ
ചങ്ങാതിമോഹിച്ചതെല്ലാം വൃഥാഫലം
കല്പവൃക്ഷങ്ങടെപുഷ്പങ്ങളെക്കാളു
മത്ഭുതമാകുന്നകൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾ
കെല്പോടുകൊണ്ടുവന്നുണ്ടാക്കിതമ്പുരാൻ
എപ്പോഴുമങ്ങിതല്ലാതില്ലചിന്തിതം

ഒമ്പതുകൂട്ടംനിധിവച്ചിരിക്കുന്ന
തമ്പുരാനിപ്പോളതിലുംവിശേഷിച്ചു
പൊമ്പൂവിലേറെയുണ്ടെന്നുധരിക്കുനീ
വമ്പുതുടൎന്നാൽകണക്കില്ലപൂരുഷ
തമ്പുരാനിപ്പോളുടുപ്പാൻകൊടുക്കുന്ന
തെണ്ണിയാൽപത്തുനൂറിൽകുറവില്ല
പൊൻപൂവുചൂടാനവൎക്കുകൊടുക്കുന്ന
മമ്പതുമമ്പതുംനിത്യംചിലവുണ്ടു്
അമ്മമാൎക്കൊക്കയുംവെവ്വേറെവെവ്വേറെ
ചെമ്മെപകുത്തുകൊടുക്കുന്നുഞങ്ങൾക്കു
തിന്മാൻപുകയിലവെററിലപാക്കെന്നു
തമ്മമാൎതന്നുപുലൎത്തുന്നതെന്നറി
കുററംവരുത്തിപ്പുറത്തിറക്കീടുവാൻ
മററുള്ളമന്ത്രികൾനോക്കുന്നതുകൊണ്ടു
ചെററുംഫലിക്കയില്ലമ്മമാൎഞങ്ങൾക്കു
കൊററിനുംതേപ്പാനുമെല്ലാംതരുമല്ലോ
മോഷണംതെല്ലുണ്ടിവൎക്കെന്നുഞങ്ങടെ
ദൂഷണക്കാർചെന്നുമൂപ്പിലേക്കേൾപ്പിച്ചാൽ
ഏഷണിക്കാരും പലരുണ്ടവരുടെ
ഭീഷണികൊണ്ടുംഭയമില്ലഞങ്ങൾക്കു
പെൺപിറന്നോർചെന്നുണൎത്തിച്ചതൊന്നുമി
ത്തമ്പുരാൻകേൾക്കാതിരിക്കില്ല നിശ്ചയം
പൊൻപൂവുകാക്കുന്നഞങ്ങളെവച്ചു
പെൺപിറന്നോൎക്കന്യസംസാരമില്ലഹോ
കാരിയക്കാരുണ്ടുമേനോക്കിയച്ഛന
ണ്ടാരിയപ്പട്ടരച്ഛന്മാർപലരുണ്ടു്
കോയിമ്മക്കാരുണ്ടടുക്കളക്കാരുണ്ടു്
നായന്മാരായുള്ളകമ്പടിക്കാരുണ്ടു്
ചന്തക്കുഴൽക്കാർപതിനെട്ടുപുള്ളിയു

ണ്ടന്തമില്ലിപ്പോളളകാപുരിതന്നി
ലന്തണന്മാരും പ്രഭുക്കളും ഭൃത്യരും
ചന്തമേറീടും പണിക്കരച്ചന്മാരും
എന്തിന്നനേകം പറഞ്ഞിട്ടുകാര്യം
ചിന്തിച്ചുകണ്ടാലിതിന്നൊത്തരാജ്യമി
ന്നന്തികന്തന്നിലുംത്തരത്തുമില്ലെന്നു
സന്തതം ചൊല്ലുന്നു സർവജനങ്ങളും
ഈവണ്ണമുള്ള കുബേരന്റെനാട്ടിന്നു
നീവന്നുകേറിക്കവന്നുതുടങ്ങിയാ
ലീവന്നഞങ്ങളീനേകനുള്ളന്നനീ
ഭാവിച്ചതൊന്നും നടക്കയില്ലേതുമേ
ഇക്കണ്ടഞങ്ങൾക്കെജമാനനേകന
ണ്ടുൾക്കാമ്പിലയാൾക്കതെല്ലുംമയമില്ല
പൊൽക്കൊണ്ടരാക്ഷസൻക്രോധവശനെന്നു
ദിക്കുകളൊക്കെജ്ജയിച്ചോരുപൂരുഷൻ
ക്രോധവശനെന്നുപേരുകേട്ടാൽതന്നെ
ബോധംവരും നിനക്കായാളുടെവിക്രമം
വമ്പനാമങ്ങോൻകയർത്തുവരുന്നതിൻ
മുമ്പേതെരിക്കനെപൊയ്ക്കോൾകനീ! ശഠ!
പൊൻപൂപറിക്കുന്നനിന്നെപ്പിടിപെട്ടു
ചെമ്പുകിടാരത്തിലിട്ടുവറുക്കാതെ
തമ്പുരാൻതൃക്കാലിണയാണഭോഷ്കല്ല
ഡംഭുകാട്ടാതെനടക്കനീദുർമ്മതേ!
ശംഭുസഖന്റെസരസ്സിലെപുഷ്പം
തരിമ്പുപോലുംകൊണ്ടുപോവാൻകഴിവരാ

ഇത്തരംഘോഷിച്ചുചെന്നടുത്തീടുന്ന
റകത്തഞ്ചരന്മാരെയൊക്കെഗദകൊണ്ടു

താഡിച്ചുതാഡിച്ചുമണ്ടിച്ചുമണ്ടിച്ചുതാ
മസാക്കാതെകയൎത്തുവൃകോദരൻ
തല്ലുകൊണ്ടിടിനകിങ്കരന്മാരുടെകണ്ണുപോയിചിലർ
കാലുപോയിചിലർഎല്ലൊടിഞ്ഞുചിലർപല്ലുപോയെ
ന്നല്ലവല്ലാതെദേഹംവളഞ്ഞുപോയിചിലർ
ഒക്കവെചെന്നാശുക്രോധവശൻതന്റെ
കാല്ക്കൽപതിച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാർ
“ വക്കാണമേറുന്നപൊണ്ണത്തടിയനാം
ധിക്കാരിമാനുഷൻപോന്നുവന്നാങ്ങനെ
ചൊല്ക്കൊണ്ടകല്യാണസൌഗന്ധിക
ക്കൂട്ടമൊക്കെപ്പറിച്ചുകരസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ടു
നില്ക്കുന്നനേരത്തുഞങ്ങൾവിരോധിച്ചു
മുഷ്ക്കുള്ളവനിഹതെല്ലുംഭയമില്ലാഎന്നല്ലഞങ്ങളെ
ത്തല്ലിയോടിച്ചവൻപിന്നെയുംപുഷ്പംപറിക്കുന്നുകശ്മലൻ
ഒന്നുമെട്ടുത്തങ്ങുയൎത്തിപ്പിടിച്ചുടൻ
കുന്നുംമുവതിക്കയൎത്തുവരുന്നൊരു
കാലനെപ്പോലെകരുത്തുള്ളവൻതന്നെ
കാലനുംകൂടെതടുപ്പാൻവശമില്ല
കാല്ക്കുകല്പിച്ചുകിങ്കരന്മാർഞങ്ങൾ
ധാവനംചെയ്തുപോയെന്നതേനന്നല്ല
മൂക്കുമുറിഞ്ഞിതുമുഞ്ഞിചതഞ്ഞിതു
കാല്ക്കുമുടക്കംചിലർക്കുവന്നുപിന്നെ
നാക്കുമുറിഞ്ഞുപോയ്‌വാക്കുപുറപ്പെടാ
ചാക്കുമാത്രംപുനരാർക്കുംലഭിച്ചീലാ
നോക്കുന്നദിക്കിലിപ്പൊണ്ണത്തടിയൻഗദയുമായ്
പാർക്കുന്നുകൊൽവാൻവരുന്നെന്നുതോന്നുന്നു
രാക്ഷസാധീശ്വരരാജരാജൻതന്റെ
രൂക്ഷനായുള്ളൊരുഭൃത്യൻമഹാബലൻ

കാൽക്ഷണംവൈകാതെമെന്നപ്പുരുഷനെ
കാലന്തുൎക്കാക്കുവാനെന്തേമടിക്കുന്നു
എന്നുള്ളകിങ്കരന്മാരുടെവാക്കുകേ
ട്ടൊന്നുകയൎത്തുപുറപ്പെട്ടുതൽക്ഷണം
വാളുംപരിചയുംകയ്യിലാക്കിക്കൊണ്ടു
ചീളന്നുചെന്നുതടുത്തുനിശാചരൻ,
നില്ലെടാമൂഢ! നിനക്കിന്നുനമ്മുടെ
കൽഹാരപുഷ്പംകവൎന്നതുകാരണം
വല്ലാത്തഹംഭാവമെല്ലാംശമിപ്പതി
നുള്ളൊരുസംഗതിവന്നുകൂടിജ്ജള
വിക്രമിയാകുന്നക്രോധവശൻപണ്ടു
ശക്രനെച്ചെന്നുജയിച്ചുപലകുറി
ദിക്കുംഭികുംഭങ്ങൾതല്ലിത്തകർത്തൊരു
ദിക്കുകൾപത്തുംജയിച്ചുവിളങ്ങുന്ന
നക്തഞ്ചരേന്ദ്രനെപ്പേടികൂടാതെനീ
മത്തനായ്വന്നിങ്ങധികസൌഗന്ധികം
കട്ടുകൊണ്ടീടുവാൻഭാവിക്കയാലിന്നു
വെട്ടുകൊണ്ടന്തകൻവീടുപുക്കീടുമേ
അഷ്ടലോകാധിപന്മാരിൽവെച്ചെത്രയും
ശ്രേഷ്ഠനാംവിത്തേശനാഥന്റെ പുഷ്പങ്ങൾ
കിട്ടുമോമൂഢനിനക്കെടാദുർമ്മതേ!
കിട്ടുംതലയ്ക്കിട്ടുവെട്ടുമെന്നോൎക്കനീ
മററുള്ളദിക്കിൽനടന്നുഫലിപ്പിച്ചു
മററുള്ളവിദ്യകളെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു
തെററന്നുകിട്ടുംവിരുതുകെട്ടിക്കൊണ്ടു
മുററുംനടക്കുന്ന കൂട്ടങ്ങളൊക്കെയും
ഇദ്ദിക്കിൽവന്നുമടങ്ങാതെയാരുമി

ല്ലിത്രനാളുംകണ്ടുപോരുന്നതങ്ങിനെ
ഇന്നവിരുതഴിപ്പിക്കുന്നതൊണ്ടുഞാൻ
എന്നോടെതിപ്പാൻമതിയാകയില്ലനീ,
പെട്ടെന്നുനിന്നെ ജയിച്ചീലഞാനാകി
ലിട്ടതല്ലന്റെ പേരച്ഛനാണേനിന്റെ
മസ്തകംവെട്ടിപ്പിളക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻ
ഹന്തസന്നാഹപ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നുഞാൻ
മൺകുടം മംഗലിചട്ടികലങ്ങളും
മണ്ണുകൊണ്ടുകൊട്ടിയുണ്ടാക്കും കുശവൻതാൻ
പങ്കജസംഭവൻബ്രഹ്മാവുതാനെന്നു
സങ്കല്പമുള്ളോർമുഴക്കുന്നുസാമ്പ്രതം
സൃഷ്ടിക്കുചെന്നുള്ളതിന്നുവിരിഞ്ചനു
പുഷ്ടിക്കുചേരുംപ്രവൃത്തിയെന്നിങ്ങനെ
അഷ്ടിക്കുവേണ്ടിക്കലംകൊട്ടിവില്ക്കുന്ന
ജ്യേഷ്ടിക്കഹംഭാവമയ്യോശിവശിവ!
എന്നതുപോലെജനങ്ങളെല്ലാംസമ
മെന്നുനിനക്കുള്ളിലുണ്ടാമഹംഭാവം
ഇക്കാലമായതുപോക്കും പിടിപ്പിച്ച
നിക്കണ്ടരാത്രിഞ്ചരേന്ദ്രൻമഹാബലൻ
അക്കനെക്കണ്ടോരുമിന്നാമിനങ്ങുപോ
ലക്കണക്കാസ്തുരും നിന്റെപരാക്രമം.

അളകാമന്ദിരംതന്നിലിളകാതെയിരിക്കുന്ന
ഇളിബിളിസുതൻതന്റെകളികളികളംതന്നിൽ
കിളരുത്തുണ്ടായൊരു പുഷ്ടമൊളിച്ചു കൊണ്ടുപോവാനാ
യ് പുളച്ചവനൊാരുനിന്റെതിളപ്പുപൊങ്ങിവിങ്ങുന്നു
വെളിച്ചെണ്ണക്കിടാരത്തിൽവലിച്ചിട്ടുവറുക്കാതെ
നിലച്ചീടില്ലിനിക്കുള്ളിൽജ്വലിച്ചീടുന്നൊരുകോപം
കുലച്ചവില്ലതുനന്നായ് തൊടുത്തുബാണമെയ്യുമ്പോൾ

മലച്ചുവീണുനീയങ്ങുമരിച്ചുപോമതല്ലെങ്കിൽ
പിടിപ്പിൻമുഷ്ടികൾകൊണ്ടുകൊട്ടപ്പിൻനിങ്ങളങ്ങോട്ടു
നടപ്പിൻമന്ദനെക്കെട്ടിയെടുപ്പിൻമന്ദിരേചെന്നു
കടപ്പിൻഘോരനെക്കൊന്നുകൊടുപ്പിൻമന്ദ
നോടിത്ഥംവചിച്ചുകാഴ്ചയായ്‌വച്ചു
വണങ്ങിപ്പോരുവിൻനിങ്ങൾ”

ഇത്തരംദുർവ്വാക്കുരയ്ക്കുന്നദുഷ്ടരോ
ടുത്തരംസത്വരംചൊന്നാൻവൃകോദരൻ
“മത്സരാംനിങ്ങടെ വംശംമുടിച്ചുഞാ
നത്തനിശാചരനായകബകന്റെ
പത്തനംകുത്തികഴിച്ചങ്ങതിൽപ്പെട്ട
വിത്തങ്ങളെല്ലാംകരസ്ഥമാക്കീടുവൻ
പത്തിലൊന്നുകുറവുള്ള വിക്ഷേപങ്ങ
ളൊത്തവണ്ണം ചെന്നുവേഗേനഭൂതലം
കുത്തിക്കഴിച്ചങ്ങെടുത്തുഞാനാശുപോ
യെത്തുന്നതുണ്ടുമല്ലത്തനേസത്വരം
‘പോടാ! കരാള! നിശാചര! നീ! ശഠാ!
മൂഢ! രണത്തിനുവാടാത്തൃണസമ!
കൂടപ്രയോഗംതുടങ്ങുന്നനേരത്തു
നാട്ടുംതകർത്തുടനോട്ടംജള നിന്റെ
നാടുവെടിഞ്ഞങ്ങു പാടു പെട്ടാകാല
നോടുള്ള സംഗമം കൂടാതെ പോകയില്ലോടായ്കിലിന്നു നീ.

തന്നത്താനറിയാതെ തന്നെക്കാൾബലമുള്ള
ധന്യന്മാരൊടുചെന്നു സന്നാഹം തുടർന്നെന്നാൽ
പിന്നെത്താനറിയാറാമെന്നു നീ ധരിച്ചാലും
മന്നിലും സുരലോകംതന്നിലും പുകഴ്ന്നൊരു
മന്നവൻ വൃകോദരൻ ഞാനെന്നു ധരിച്ചാലും
ഇന്നുള്ള വീരന്മാരൊന്നും നമ്മുടെനേരെ
നിന്നുസംഗരംചെയ്യുകയില്ല ശങ്കയില്ലേതും
അയ്യോ രാക്ഷസാധമ! നീയ്യോനമ്മൊടുയുദ്ധം

ചെയ്യാമെന്നൊരുബാണമെയ്യാനായ് പുറപ്പെട്ടു
അയ്യോ! ഭോഷരേ! നിങ്ങളയ്യായിരവും കോടി
ലക്ഷവും സന്ത്രപിച്ചിട്ടെക്ഷന്മാക്കെരചന്റെ
പക്ഷമായ് പുറപ്പെട്ടുതൽക്ഷണം വരുന്നാകിൽ
ലിക്ഷന്നമടിച്ചു ഞാൻ തൽക്ഷണം മുടിച്ചീടും
പക്ഷികൾക്കൊരുപോലെ ഭക്ഷിപ്പാൻ വകയാക്കും"

ഇത്ഥം പറഞ്ഞു ഗദകൊണ്ടു വേഗേന
യുദ്ധം തുടങ്ങി മുടങ്ങാതെ പാണ്ഡവൻ
നക്തഞ്ചരന്മാരുമത്യന്തകോപേന
യുക്തമായ് ഘോരപ്രയോഗം തുടങ്ങിനാർ
രൂക്ഷമാംവണ്ണം കയർത്തു വരുന്നൊരു
യക്ഷലക്ഷത്തെയും തൽക്ഷണം മാരുതി
ക്ഷിപ്രം ഗദകൊണ്ടു താഡിച്ചു മണ്ടിച്ചു
പുഷ്പങ്ങളെല്ലാമറുത്തു സംഭരിച്ചു
കെട്ടിത്തലയിലെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു
പെട്ടെന്നു ചെന്നു കപീന്ദ്രനെ വന്ദിച്ചു.

ഗന്ധവാഹാത്മജൻ മോദേന സാദരം
ഗന്ധമാദനാരണ്യേന പോയ് ചെന്നുടൻ
തത്ര വടിവോട്ട വായുസുതൻ ധർമ്മ
പുത്രരേയും ഭാര്യമാരേയും കണ്ടുടൻ
സന്തുഷ്ടനായ് നിന്നു വന്ദിച്ചു ജ്യേഷ്ഠനെ
ചന്തമേറും നല്ലപുഷ്പങ്ങളൊക്കവേ
ദ്രൗപതിതന്നുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തിതു
ഭൂപതിനന്ദനൻ ഭൂപൻ മഹാരഥൻ,
ഇങ്ങനെ കല്യാണസൗഗന്ധികാർപ്പണം
മംഗളം ചാരുകല്യാണം ശുഭം ശുഭം.

കല്യാണസൗഗന്ധികം
ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ സമാപ്തം.

വ്യാഖ്യാനം.

കുലഗിരി=കുലപർവ്വതം; മേരു, ഹിമവാൻ, വിന്ധ്യൻ, മാല്യവാൻ മലയൻ ഗന്ധമാദനൻ ഇവ കുലപർവ്വതങ്ങളാകുന്നു ഉമാകാന്തൻ=ശിവൻ; ഗജാസുരനെ ശിവൻ കൊന്നിട്ടുണ്ടു് കരിവേഷം=ആനയുടെരൂപം മലർബാണം=പൂവമ്പ് മലനാരി=ഹിമവാൻ പർവതത്തിൻെറ പുത്രി (പാർവതി) കലവി=സന്തോഷം കലുഷം=പാപം കലയേ അഹം=ഞാൻ ചെയ്യുന്നു കളവാണി=മനോഹര വചനത്തോടു കൂടിയവൾ ഹരിഹരസുതൻ=വിഷ്ണുവിൻേറയും ശിവൻേറയും പുത്രനായ ശാസ്താവ് അയ്യൻ=അയ്യപ്പൻ വാനോർനദിപുരം=അമ്പലപ്പുഴ (അംബരപ്പുഴ) ദീനാനുകമ്പി=ആശ്രിതവത്സലൻ ചെമ്പകനാട്=ചെമ്പകശ്ശേരി (അമ്പലപ്പുഴ) ദേവനാരായണൻ=അമ്പലപ്പുഴ രാജാവിൻെറ പേർ കമ്പം=ദുഃഖം പദാംഭോരുഹം=താമരപ്പൂപോലെ മനോഹരമായ കാൽ നന്ദികാരണ്യം=നന്ദികാട് മന്ദിരേ=വീട്ടിൽ മന്ദാരദാരു=കല്പവൃക്ഷം ബാലരവി=ഉണ്ണിരവി (നമ്പ്യാരുടെ ഗുരു നന്ദികാട്ട് ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പായിരുന്നു) നന്ദി=സന്തോഷം കണ്ടങ്കരിക്കാവിൽ ഭഗവതിയെ സ്തുതിക്കുന്നു ഇന്ദുചൂഡപ്രിയ=ശിവൻെറ പത്നി (പാർവതി) വന്ദേ=ഞാൻ വന്ദിക്കുന്നു മന്ദേതരം=വേഗത്തിൽ മന്ദത=മൌഢ്യം വള്ളി=വള്ളിയെന്നു പേരുള്ള ദേവി (സുബ്രഹ്മണ്യപത്നി) വള്ളിയും സരസ്വതിയും നമ്പ്യാർ അഭേദം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു വാറ്=ഭംഗി പാഴത്തം=ഭോഷത്തം ഭാഷാകവികൾക്കു കാവ്യനിർമ്മാണം സുകരമാണെങ്കിലും വേണ്ടുംവണ്ണം ആലോചിക്കാതെ വല്ലതുമൊക്കെ എഴുതിക്കൂട്ടിയാൽ സഹൃദയന്മാർ ആക്ഷേപിക്കുമെന്നു കാണിക്കാൻ നമ്പ്യാർ ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. അനന്തരം കല്യാണസൌഗന്ധികം കഥയിലെ പ്രധാന പാത്രമായ ഹനൂമാനെ കവി സ്തുതിപ്പാൻ ആരംഭിക്കുന്നു.

ഈ ഭാഗം പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഇടയിൽ വലിയ വാദത്തിന് ഇടവരുത്തീട്ടുള്ളതാണ്. ഇതിന്റെ നിശ്ചിതമായ അർത്ഥം പറവാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. പാഠഭേദം കൊണ്ടു് ഈ വൈഷമ്യം വന്നതായിരിക്കണം. ആദ്യത്തെ അഞ്ചുവരികൾക്കാണ് സ്പഷ്ടമായ അർത്ഥം കാണാത്തതു്. ലോകത്തെ അഥവാ പ്രപഞ്ചത്തെ ഒരു വൃക്ഷമായി പൌരാണികന്മാർ കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ മഹാവൃക്ഷത്തിന്റെ തടി, കൊമ്പു്, ഇല, പൂവ് എന്ന വിവിധഭാഗങ്ങളിലും ഭഗവാൻ ഒളിഞ്ഞും തെളിഞ്ഞും വസിക്കുന്നു. അപ്രകാരം ലോകനിയന്താവായ ഭഗവാനത്രേ സന്താനവൃക്ഷപ്പൊരുൾ, ഭഗവാന്റെ മൂർത്തിഭേദങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് മഹാവിഷ്ണു. അദ്ദേഹത്തെയാണു ആറാമത്തെ വരിയിൽ താമരസാക്ഷൻ എന്ന പദം കൊണ്ടു് നിർദ്ദേശിക്കുന്നതു്. വിഷ്ണുവിന്റെ മെത്ത അനന്തൻ എന്ന സർപ്പമാകുന്നു. അനന്തനെ താങ്ങിക്കിടക്കുന്നതു സമുദ്രം അഥവാ ജലമാകുന്നു. ജലം ചുമക്കുന്നതു ശിവൻ. വമ്പനായ ശിവന്റെ കൊമ്പനാണു ഗണപതി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു കൊമ്പൊടിച്ചതു സുബ്രഹ്മണ്യനാണ്. സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ ചേട്ടൻ ഗണപതി തന്നെ. ഗണപതിയെ കുബേരൻ പ്രാതലിനു ക്ഷണിക്കയും ഭക്ഷണം കൊടുത്തു തൃപ്തിപ്പെടുത്താൻ വിഷമമാണെന്നു കണ്ടു അളകാപുരിയിൽ നിന്നും ഭയപ്പെട്ടോടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. കുബേരന്റെ ചാട്ട് (വിമാനം) പുഷ്പകമാകുന്നു. അതിന്റെ കൂട്ടിന്റെ കോട്ടം തീർത്തു എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു് രാവണൻ പുഷ്പക വിമാനം അപഹരിച്ചെടുത്ത കാര്യമാണ്. രാവണൻ പുഷ്പകത്തിൽ കയറി സഞ്ചരിച്ചു എന്നു സാരം. അങ്ങിനെയുള്ള രാവണന്റെ ഉണ്ണിയാണ് അക്ഷകുമാരൻ. അക്ഷകുമാരനെ വധിച്ചതു് ഹനുമാനാണ്. ആ ഹനുമാനെ കവി സ്തുതിക്കുന്നതു ഇവിടെ യുക്തം തന്നെ. ഈ ഭാഗത്തിന്റെ അർത്ഥം വിദ്യാർത്ഥികൾ നിഷ്കർഷിച്ചു പഠിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ലാത്തതാകുന്നു. കല്യാത്മഭാവം = പരിശുദ്ധമനോഭാവം ആഖ്യം = പേരുള്ളതു് ഭാരതസത്തമം = മഹാഭാരതത്തിൽ പ്രസിദ്ധം ദേശികൻ = ഗുരു കൽഹാരം =

സൌഗന്ധികം കിഞ്ചിൽ=കുറഞ്ഞൊന്നു് ഭഗീരഥൻ=സൂൎയ്യവംശത്തിലെ ഒരു രാജാവു് മന്ദാകിനി=ആകാശഗംഗ തർപ്പിച്ചു=ശുദ്ധിപ്പെടുത്തി ഭഗീരഥന്റെ പിതൃക്കൾ കപിലമഹർഷിയുടെ ശാപത്താൽ പാതാളത്തിൽ ചാമ്പലായി കിടന്നിരുന്നു. ഭഗീരഥൻ ദേവഗംഗയെ തപസ്സു ചെയ്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി പാതാളത്തു കൊണ്ടു ചെന്നു പിതൃക്കൾക്കു ശുദ്ധിവരുത്തി. മജ്ജനംചെയ്ക=മുങ്ങുക അഗ്രഭവൻ=ജ്യേഷ്ഠൻ അദ്രി=മല ഗന്ധവാഹം=വായു സമാഹൃതം=കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടതു് പാൎഷതി=പാഞ്ചാലി ഗന്ധവാഹാത്മജൻ=വായുപുത്രനായ ഭീമൻ ഗന്ധദ്വിപം=മദയാന സഞ്ചാരിണി=നടക്കുന്നവൾ (സ്ത്രീകൾ മദയാനകളെപ്പോലെ നടക്കുന്നതു ഭംഗിയാണെന്നു കവിസങ്കല്പം) കാഞ്ചനാഭം=സ്വൎണ്ണത്തിന്റെ ശോഭയുള്ളതു് വണ്ടുകൾ അന്യ പുഷ്പങ്ങളെ ത്യജിച്ചു് ഈ പുഷ്പത്തെ സമീപിക്കുന്നു. കണ്ടകം=മുള്ളു് ഉത്തരാശാ=വടക്കേദിക്കു് സത്വവാൻ=ബലവാൻ സമീരസൂനു=വായുപുത്രൻ അത്ര=ഇവിടെ ഖണ്ഡിച്ചുരപ്പാൻ=സാധിക്കയില്ലെന്നു തീൎത്തുപറവാൻ പഥ്യം=ഇഷ്ടം അടവി=കാട്ടു് വൈദേശികൻ=അന്യദേശത്തുനിന്നു വന്നവൻ വാമാക്ഷി=സുന്ദരി പാഞ്ചാലിയുടെ വാക്കുകളിലുള്ള നയോപായം കാണുക. ദ്രുപദനന്ദിനി=ദ്രുപദരാജാവിന്റെ മകൾ (പാഞ്ചാലി) മാരുതി=വായുപുത്രൻ (ഭീമൻ) ശുകവാണി=കിളിയെപ്പോലെ മനോഹരമായി സംസാരിക്കുന്നവൾ (സുന്ദരി) ദാനവൻ=അസുരൻ ചരന്മാർ=സഞ്ചരിക്കുന്നവർ പരന്മാർ=ശത്രുക്കൾ പാൎത്ഥിവൻ=രാജാവു് സംഗരേ=യുദ്ധത്തിൽ കശ്മലൻ=മൂഢൻ മടവാർ=സുന്ദരി കുംഭീപാകം=ഒരു നരകം ഉത്ഥാനംചെയ്ക=എഴുന്നേല്ക്കുക ആത്മജൻ=പുത്രൻ അഗ്രഹാരം=ബ്രാഹ്മണരുടെ വാസസ്ഥലം നിഗ്രഹാനുഗ്രഹപ്രൌഢർ=നശിപ്പിക്കാനും രക്ഷിക്കാനും സാമൎത്ഥ്യമുള്ളവർ വിഗ്രഹാരക്തൻ=യുദ്ധത്തിൽ താല്പൎയ്യമുള്ളവൻ ആകാരം=ശരീരം ലക്ഷം, കോടി, അർബ്ബുദം, ധൂളി, പരാൎദ്ധം എന്നതെല്ലാം വലിയവലിയ സംഖ്യകളാ

ണ്. പല വൃക്ഷങ്ങളുടെയും പേർ പറയുന്നതു സൂക്ഷിക്കുക. ദിഗന്തങ്ങൾ=ദിക്കുകൾ ഘട്ടനം=അടി ദ്രുമശ്രേണി=വൃക്ഷസമൂഹം ഭീമന്റെ വനപ്രവേശ വർണ്ണനയുടെ ഭംഗി കാൺക. ഇവിടെ ഏതാനും വരികൾ കാണാതെ പഠിച്ചിരിക്കുന്നതു കൊള്ളാം. ആഘാതം=അടി ചുററം=ആശ്രയം കലാപം=ഭംഗി നക്രം=മുതല വേതാളം, കാളി, കൂളി, മൂതേളി, പൂതന മുതലായ ദുർഭൂതങ്ങൾ ഗുഹകളിൽ വസിക്കുന്നു. ക്വചിൽ=ഒരിടത്തു വാതവേഗം=കാററിന്റെ വേഗമുള്ള മാതംഗയൂഥം=ആനക്കൂട്ടം വേടന്മാരുടെ വർണ്ണന കാണാതെ പഠിക്കുന്നതു നന്ന്. അമ്പിളി=ചന്ദ്രക്കല ഗുഞ്ജാഫലം=കുന്നിക്കുരു മായൂരപിഞ്ഛം=മയിൽപ്പീലി ഘണംഘണംസംഘോഷം=ഘണഘണയെന്ന ശബ്ദം വേടന്മാരുടെ സംഭാഷണ സമ്പ്രദായം കാൺക. വേട്ടാൾ=ഭാര്യ കിംഫലം=ദോഷമെന്തു പരാധീനം=സങ്കടം കണ=അമ്പ് വേടന്മാരുടെ വർണ്ണന നാടോടി സമ്പ്രദായത്തിൽകഴിച്ചുകൂട്ടിയ നമ്പ്യാർ ഇനി ഗംഭീരമായ രീതിയെ അവലംബിക്കുന്നതു നോക്കുക. കുംഭതടം=പരന്നമസ്തകം ജൃംഭിതം=അഹങ്കാരത്തോടു കൂടി മഹിഷം=പോത്തു വേടന്മാർ പെട്ടെന്നു നായന്മാരായി പരിണമിക്കുന്നതിന്റെ വൈചിത്ര്യം കാൺക. ആയാസം=ക്ഷീണം കായാ=ശരീരമുള്ളവനേ! അമ്പലപ്പുഴ കൃഷ്ണനെ ഓർത്തുകൊണ്ടാണ് പാൽപായസപ്രിയ എന്നു വിളിക്കുന്നതു. ജായ=ഭാര്യ തോയേന=വെള്ളത്തിനാൽ (വെള്ളത്തിൽ) തോയജം=താമരപ്പൂവ് ഈ ഭാഗം കവിയുടെ ഒരു സ്തുതിയാണു. കല്ലോലവിഭ്രമം=തിരകളുടെ ഇളക്കം ചില്ലി=പുരികം ധമ്മില്ലം=തലമുടി ജംഭാരിപുത്രൻ=ഇന്ദ്രസുതനായ അർജ്ജുനൻ ക്വചിൽ=ഒരിടത്തു വിലോകനം ചെയ്ക=കാണുക അധിത്യക=താഴ്വര ശ്യാമളം=കറുത്തതു. കദളീവനത്തിന്റെ വർണ്ണനം കാണാതെ പഠിക്കേണ്ടതാണു. ബാലാനിലൻ=ഇളങ്കാററു ദലങ്ങൾ=ഇലകൾ കാലാത്മജൻ=കാലന്റെ മകനായ ധർമ്മപുത്രൻ മാരുതി=വായുപുത്രൻ (ഇവ

ടെ ഹനുമാൻ) മനുജാതക്ഷിതി=മർത്ത്യലോകം കിഞ്ചിൽ=കുറച്ചു വൃദ്ധൻ വാനരനെ വർണ്ണിക്കുന്നതിലുള്ള സ്വഭാവോക്തിയുടെ ഭംഗിയും ബീഭത്സരസവും മനസ്സിലാക്കുക. കണ്ഠീരവൻ=സിംഹം ഉദ്ധതൻ=ഗർവിഷ്ഠൻ ബലീമുഖൻ=വാനരൻ അർജ്ജുനജ്യേഷ്ഠൻ എന്നപ്രയോഗത്തിന്റെ ഭംഗി അനല്പമാകുന്നു. അതുപോലെതന്നെയാണു ധർമ്മപുത്രാനുജൻ എന്ന പദപ്രയോഗവും. ഹനുമാൻ ഭീമനെ കണക്കിനു ശകാരിക്കുന്നതിന്റെ രസം അതിവിശേഷം തന്നെ. ഛോട്ടകൻ=നാണം കെട്ടവൻ സൽഭാവം=ഗർവ്വം ഭഞ്ജനം ചെയ്ക=അടിച്ചു പൊടിക്കുക അഞ്ജനാപുത്രൻ=ഹനുമാൻ ഇവിടത്തെ സാഹിത്യരസം അനുഭവിച്ചറിയേണ്ടതുതന്നെ. ജൃംഭിച്ചവിഗ്രഹം=തടിച്ച ശരീരം പ്ലവംഗമൻ=കുരങ്ങൻ ദുര്യോധനോക്തി=ദുര്യോധനനാൽ കല്പിക്കപ്പെട്ടു മരുക്കന്മാരെ വധിക്കാൻമടിക്കുന്ന ഭീമന്റെ ധർമ്മതല്പരത പ്രശംസനീയംതന്നെ. ജ്വലിതം=ദഹിപ്പിക്കും നക്തഞ്ചരാരാതിദാസൻ=നക്തഞ്ചരന്റെ(രാവണന്റെ) അരാതി (ശത്രു) ആയ ശ്രീരാമന്റെ ദൂതൻ ഉല്ക്കടാടോപം=വർദ്ധിച്ച അഹങ്കാരത്തോടുകൂടി ക്രനൻ=ആന വാരാശി=സമുദ്രം ഗണ്ഡസ്ഥലം=കവിൾത്തടം ഭീമൻഹനുമാനെ പ്രശംസിക്കുന്നഭാഗം വായിക്കുമ്പോൾ ധർമ്മിഷ്ഠന്മാർക്കു മൌഢ്യം നിമിത്തം സംഭവിക്കുന്ന അപകടങ്ങളോർത്തു നമ്മുടെ കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞുപോകുന്നു. പവനൻ=വായു മക്ഷിക=ഈച്ച ഹനുമാൻ തന്റെസ്വന്തരൂപം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നഭാഗം നമ്പ്യാരുടെ കവിതാദേവിയുടെ നൃത്തരംഗമാകയാൽ വിദ്യാർത്ഥികൾ കാണാതെപഠിച്ചിരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. വർദ്ധിതതരം=വളരെ വലുതായ സന്നിഭം=തുല്യം കുടിലാകൃതി=വളഞ്ഞതു ശശി=ചന്ദ്രൻ കദംബം=സമൂഹം സടകൾ=കഴുത്തിലെരോമങ്ങൾ പരിഘം=ഇരുമ്പുലയ്ക്ക പൃഥുതരം=വളരെ തടിച്ച നഖശിഖരം=നഖാഗ്രം നികായം=കൂട്ടം അകണ്ഠം=ഭയങ്കരം കടി=അരക്കെട്ടു ജംഘാ=കണങ്കാൽ ശങ്കരശിവ എന്നു നമ്പ്യാർ അത്ഭുതപാരവശ്യത്താൽ തന്നത്താൻ പറഞ്ഞുപോ

കന്നു ശശധരനിഭം=ചന്ദ്രനുതുല്യം നിനാദം=അട്ടഹാസം ചരണം=കാൽ ഉദ്ധൂതം=ഉയൎന്നുവന്നതു പണ്ടു കടൽചാടാൻ മഹേന്ദ്രപർവതത്തിന്റെ മുകളിൽ കയറിനിന്നപ്പോൾ ഈമാതിരിവേഷമാണു ഹനുമാൻ സ്വീകരിച്ചതു്. ശിഖരം=കൊടുമുടി വിരണ്ടു=പരിഭ്രമിച്ചു ലക്ഷ്മണപൂർവജൻ=ശ്രീരാമൻ രാക്ഷസകുലശലഭഹുതാശനൻ=രാക്ഷസക്കൂട്ടമാകുന്ന ഈയാൻപാററകൾക്കു അഗ്നിയായവൻ (രാക്ഷസനാശനൻ) ജാനകിമാനസസരസിജസഹിത=സീതയുടെ മനസ്സാകുന്ന താമരപ്പൂവോടു കൂടിയവനെ (സീതയ്ക്കു ഹനുമാനിൽ അത്രയ്ക്കു വിശ്വാസവും വാത്സല്യവും ഉണ്ടായിരുന്നു.) ജലരാശിവിലംഘിത=കടൽകടന്നവനേ നതി=നമസ്കാരം നിശിചരൻ=രാക്ഷസൻ നിശ്ചിതരണലോലൻ=യുദ്ധക്രീഡയിൽ ധൈര്യമുള്ളവൻ താഡിതദശവദനൻ=രാവണനെ തല്ലിയവൻ തരുനിരകൃതസദൻ=വൃക്ഷങ്ങൾക്കിടയിൽ പാർക്കുന്നവൻ പാടലം=ചുവന്നതു പരിഹൃതരിപുദഹനൻ=ശത്രുവാകുന്ന അഗ്നിയെ കെടുത്തവൻ കപി=കുരങ്ങു മാർത്താണ്ഡൻ=സൂൎയ്യൻ (ഹനുമാൻ സൂൎയ്യന്റെ ശിഷ്യനാണു്.) സത്രം=യാഗം ബദ്ധാവലേപം=ഗർവത്തോടുകൂടി മഖം=യാഗം പ്രമുഖവൃന്ദങ്ങൾ=തുടങ്ങിയപലരും ഭാൎഗ്ഗവരാമൻ=പരശുരാമൻ സാകേതം=അയോദ്ധ്യാ സീതയാസാകം=സീതയോടുകൂടെ പാദുകം=മെതിയടി ദലനംചെയ്ക=മുറിക്കുക ദശഗ്രീവൻ=രാവണൻ ഗിരി=മല അഗ്രേ=മുകളിൽ സഖ്യം=ഇഷ്ടം ഉഗ്രങ്ങൾ=ബലമുള്ളവ സാലങ്ങൾ=വൃക്ഷങ്ങൾ നിഗ്രഹിച്ചു=വധിച്ചു അരക്കൻ=രാക്ഷസൻ അംഗുലീയകം=മോതിരം മേഘനാദൻ=ഇന്ദ്രജിത്തു് കടുത്തു=വൎദ്ധിച്ചു സംപ്രഹാരം=യുദ്ധം കടുത്തു=ക്രൂരമായി വീരപുംഗവൻ=വീരന്മാരിൽ പ്രധാനി ഭൂരിസേന=മഹാസൈന്യം സേതുബന്ധനം=ചിറകെട്ടുക യാതുക്കൾ=രാക്ഷസന്മാർ ധൂമകേതു=വാൽനക്ഷത്രം ധൂമകേതുവിന്റെ ഉദയം ലോകത്തിനു ആപത്തു വരുന്നതിന്റെ സൂചനയാകുന്നു. ഉല്ക്കടം=വൎദ്ധിച്ച പലരാക്ഷസന്മാ

രുടെ പേരുകൾ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു നിലിമ്പാരി=നിലിമ്പ(ദേവ ൻ)ന്മാരുടെ ശത്രു; രാക്ഷസൻ അമർക്കോൻ=ദേവന്മാരുടെ രാജാവു് (ഇന്ദ്രൻ) സീത വളരെ നാൾ ലങ്കയിൽ വസിച്ചതുകൊണ്ടു ദേവിയുടെ ശുദ്ധി പരിക്ഷിക്കാനായി അഗ്നിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചു. എന്നാൽ ദേവി യാതൊരു ഹാനിയും കൂടാതെ പുറത്തു പോന്നു. മഖം=യാഗം കൊണ്ടാടിയില=ആദരിച്ചില്ല തണ്ടാരിൻമാതു=ലക്ഷ്മിദേവി (സീത ലക്ഷ്മീ ദേവിയുടെ അവതാരമായിരുന്നു) സൌമിത്രി=സുമിത്രയുടെ പുത്രനായ ലക്ഷ്മണൻ അന്ത്രിച്ചു=പരിഭ്രമിച്ചു രഘൂത്തമൻ=രഘു വംശത്തിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ; (രാമൻ) ഫണീന്ദ്രൻ=സർപ്പശ്രേഷ്ഠൻ; അനന്തൻ തല്പേ=കിടക്കയിൽ വാനവന്മാർ=ദേവന്മാർ ദേവാലയം=സ്വൎഗ്ഗം വിജ്ഞാനം=പരമാത്മ ബോധം ദുഷ്കർമ്മ യോഗം=കഷ്ടാനുഭവത്തോടുകൂടിയ ബന്ധം സംസാര മാർഗ്ഗം=ജനന മരണങ്ങൾ സംവാദം=വിവരണം വിത്തേശരാജൻ=കുബേരൻ പുഷ്കരിണി=താമരപ്പൊയ്ക ഹരിക്കുക=പറിച്ചെടുക്കുക വക്കാണം=ശണ്ഠ ക്രോധവശൻ=ഒരു രാക്ഷസന്റെ പേർ കണ്ടകൻ=ദുഷ്ടൻ മുഷ്കരം=ബലമുള്ള തത്ര=അവിടെ വാരി=കുളം ഇനി കുബേരസരസ്സിന്റെ വർണ്ണന തുടങ്ങുന്നു. ഇതിൽ ഓരോ പദത്തിന്റെയും അവസാനത്തിൽ ഒരേ വാക്കുതന്നെ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതു ഭീമസേനൻ ഓരോ കാഴ്ച ക്രമേണ കാണുന്നതു വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽപതിയാൻ വേണ്ടിയാണ്. ഈവർണ്ണന വിദ്യാർത്ഥികൾ കാണാപ്പാഠമാക്കുന്നതുകൊള്ളാം. കമലമണി=വൈരക്കല്ല് അനവരതം=മുടങ്ങാതെ സരസിരുഹം=താമര ഗന്ധദ്വിപം=ആന ഗളഗളിനം=കഴുത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന രണിതം=മണിനാദം (ആനക്കൂട്ടത്തിലെ മണികിലുങ്ങുന്ന ശബ്ദമാവാം) ഗഗനചരകുലം=ദേവഗണം (പക്ഷിക്കൂട്ടമെന്നും പറയാം) പുളിനം=മണൽത്തിട്ട ഐരാവതം=ഇന്ദ്രന്റെ നാൽ

ക്കൊമ്പനാന വിഹാരം=കളി മാരാരിക്രൂരൻ=ശിവന്റെ കാള മദനൻ=കാമദേവൻ മകരം=മത്സ്യം ആദിദേവൻ=സൂര്യൻ തുരഗം=കുതിര രജനിചരവസതി=രാക്ഷസന്മാരുടെ വാസസ്ഥാനം സുലഭം=ധാരാളം കിട്ടുന്നത് അരക്കർ=രാക്ഷസന്മാർ ധനേശ്വരൻ=വൈശ്രവണൻ ഉടുപ്പാൻ കൊടുക്കുന്നത്=ഭാര്യമാർ (കേരളാചാരം കാൺക) രാക്ഷസന്മാരുടെ വാക്കുകൾക്കു തീരെ ഔചിത്യമില്ലെന്നു മനസ്സിലാക്കുക. എല്ലാം കേരളസമ്പ്രദായമാണു അളകാപുരിയിൽ കാണുന്നത്. ഈ ദുസ്വാതന്ത്ര്യം നമ്പ്യാരുടെ മറ്റുകൃതികളിലും കാണ്മാനുണ്ട്. ശംഭുസഖൻ=കുബേരൻ ധാവതിചെയ്തു=ഓടി (ഈ പ്രയോഗം തെറ്റാണ്. ദേശ്യരീതിയിൽ നമ്പ്യാർ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു). ചാക്=മരണം രാജരാജൻ=കുബേരൻ ശക്രൻ=ഇന്ദ്രൻ ദിക്കിഭങ്ങൾ=ദിഗ്ഗജങ്ങളുടെ മസ്തകങ്ങൾ എട്ടുദിക്കിനെയും രക്ഷിക്കാൻ ഓരോ ആനയുണ്ടെന്നു പുരാണം. അഷ്ടലോകാധിപന്മാർ=എട്ടുദിക്പാലകന്മാർ (ഇന്ദ്രൻ, വഹ്നി, യമൻ, നിരൃതി, വരുണൻ, വായു, കുബേരൻ, ഈശൻ) സന്നാഗം=യുദ്ധം ബ്രഹ്മാവും കുശവനും ഒരേ പ്രവൃത്തിക്കാരാകയാൽ കുശവൻ ബ്രഹ്മാവിനോടു എതിർക്കുന്നതുപോലെയാണു ഭീമൻ ഇവിടെ ധിക്കാരം കാട്ടുന്നത്. ഇളവാലിസുതൻ=കുബേരൻ അദ്ദേഹത്തിനു ഒമ്പതുകൂട്ടം നിധികളുണ്ടത്രേ. പത്തനേ=വീട്ടിൽ കരാളൻ=ക്രൂരൻ യക്ഷന്മാർക്കധിപൻ=യക്ഷനാഥനായ കുബേരൻ.

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി